

АСТРИД ЛИНДГРЕН
ОЩЕ ЗА НАС, ДЕЦАТА ОТ
СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Част 2 от „Деца от село Шумотевица“

Превод от шведски: Теодора Джебарова, 1998

chitanka.info

ВСИЧКИ НИЕ, ДЕЦАТА ОТ СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Това сме Ласе, Бусе и аз, после Уле, после Брита и Ана. Ние сме децата от село Шумотевица. Ласе, Бусе и аз живеем в Средната къща, Уле живее в Южната, а Брита и Ана живеят в Северната.

В Северната живее и дядо. То се знае, че ще живее там, като е дядо на Брита и Ана. Обаче всички тук в село Шумотевица му викаме „дядо“. Защото е единственият дядо, когото имаме.

Но майки и татковци имаме няколко. Искам да кажа, че има една мама и един татко в Северната, една мама и един татко в Средната и една мама и един татко в Южната. Че то иначе на какво ще прилича?! Ама други хора просто няма в село Шумотевица. Освен Агда, нашата домашна помощничка, и Оскар, нашия ратай, и Кале, ратая на Северната. А да, в Южната има още един човек. Един съвсем мъничък човек. И това е сестричката на Уле, дете му се роди преди няколко месеца. Но като си толкова малък, че не можеш нито да говориш, нито да ходиш, почти не си истински човек, нали? Макар Уле да смята, че неговата сестричка е по-забележителна дори от краля.

Сега изредих всички, които живеят в село Шумотевица. Ох, вярно, не споменах Свип, кучето на Уле, и Малколм, Мър и Сеса, нашите котки, и Албертина, кокошката на Бусе, и всичките наши крави и коне, и овце, и прасета, и зайци. Но те не са хора. Въпреки че Свип е почти толкова умен като човек и по-умен от момиче, казва Ласе.

КАК ПРАЗНУВАМЕ КОЛЕДА В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Не знам кога започва Коледа другаде, но тук, в село Шумотевица, Коледа почва в деня, когато печем меденките. Тогава е почти толкова весело, колкото на Бъдни вечер. Ласе, Бусе и аз получаваме по една голяма топка тесто за меденки и можем да си изпечем каквото ни се прииска. Представете си, последния път, когато щяхме да печем меденки, Ласе забрави и тръгна с татко към гората за дърва! Но сред гората току се сетил какъв ден е и като хукнал обратно, снегът просто се разхвърчал около него, каза татко след това. Бусе и аз бяхме вече почнали да печем. И всъщност беше по-добре, че Ласе закъсня. Защото най-хубавата формичка за меденки, която имаме, представлява прасе, а когато Ласе пече заедно с нас, Бусе и аз почти не можем да вземем прасето. Но сега използвахме, че Ласе го няма, и преди да пристигне запъхтян от гората, успяхме да си изпечем по десет прасета. Да видите само как се разбърза той, за да ни догони! Към края събрахме последните си късчета тесто на топка и разточихме една голяма състезателна меденка. Винаги го правим. А следобед, когато всичките меденки бяха излезли от фурната, сложихме 322 грахови зърна в една бутилка и тръгнахме из село Шумотевица, и всеки трябваше да гадае колко грачета има в бутилката. Който отгатнеше най-близко, получаваше за награда състезателната меденка. Ласе носеше бутилката, Бусе — меденката, а пък аз — бележник, в който записвах кой какво е казал. Дядо спечели меденката и аз много се зарадвах. Той смяташе, че в бутилката има 320 грахови зърна, и това беше най-близкото. А пък Ана реши, че има три хиляди! Щура работа, нали?

Денят, след като пекохме меденките, също беше весел, защото тогава отидохме в гората да отсечем коледните елхи. Всички татковци от село Шумотевица участват, когато сечем елхите, и всички деца, естествено! Майките трябва да останат вкъщи и да готвят, горкичките! Взехме голямата шейна — онази, с която караме млякото до мандрата в Голямо село. Ласе, Бусе и аз, Брита и Ана, и Уле се возехме на шейната. Моят татко вървеше до шейната и държеше юздите на коня, а татковците на Уле и на Брита и Ана вървяха отзад и се смееха и говореха. Ние, дете бяхме на шейната, също се смеехме и си приказвахме.

В гората имаше толкова много сняг, че трябваше да го обрулваме от дърветата, за да видим дали са хубави, или не. Отсякохме три големи, прекрасни елхи, по една за Северната, за Средната и за

Южната. После отсякохме една съвсем мъничка за стаята на дядо и още една малка, която щяхме да занесем на Кристин в Льовнес.

Вечерта преди Бъдни вечер ми беше много тъжно, защото не вярвах, че мама и Агда ще успеят да свършат всичко до Коледа. Кухнята изглеждаше ужасно неуютна и разбъркана. Дори си поплаках, когато си легнах.

Сутринта пред Бъдни вечер се събудих рано и само по нощница изтичах долу в кухнята, и — ах, колко беше хубаво там! На пода бяха постлани нови черги и желязната пръчка около печката беше украсена с червена, зелена и бяла хартия, направена на воланчета, а голямата разтегателна маса беше застлана с коледна покривка и всички медни съдове бяха излъскани. Толкова се зарадвах, че просто трябваше да прегърна мама. След малко дотърчаха Ласе и Бусе, и Ласе каза, че като видял чергите, му станало съвсем коледно на стомаха.

Преди обед на Бъдни вечер всички деца от село Шумотевица отиваме при Кристин в Льовнес с една кошница, приготвена от нашите майки и пълна с вкусоти. Но преди това ходим при дядо — дядото на Брита и Ана, де — за да му пожелаем весела Коледа и да гледаме как Брита и Ана кичат неговата елхичка. И ние помагаме малко, но Брита и Ана предпочитат да го правят сами. Дядо не може да види какво закачаме по елхата, тъй като е почти сляп. Но ние му описваме и той казва, че можел да го види вътре в главата си.

Когато се запътихме към Кристин в Льовнес, времето беше прекрасно. Точно каквото трябва да е на Бъдни вечер. Към къщурката на Кристин води толкова тясна пътечка, че почти не я виждахме от дебелия сняг. Ласе носеше кошницата, а Бусе и Уле — елхичката. Брита, Ана и аз не носехме нищо. Ох, как се изненада Кристин, когато пристигнахме! Е, може и да се е престорила, защото си знае, че идваме всяка година. Ласе извади всичко от кошницата и го сложи на масата. А Кристин току клатеше глава и повтаряше:

— Ах, ах, ах, прекалено много, прекалено много!

На мен не ми се струваше прекалено много, но че беше много, беше. Едно голямо парче шунка, цяла наденица, една пита коледно сирене и кафе, и меденки, и свещи, и бонбони, и не помня вече какво още. Сложихме свещите на елхата на Кристин и потанцувахме около нея, просто за да се упражним за вечерта. Кристин беше много щастлива и когато си тръгнахме, застана на вратата да ни помага.

Като се прибрахме, Ласе, Бусе и аз окичихме нашата елха. Татко също помагаше. На тавана имахме червени ябълки, които бяхме отделили за елхата, и взехме от меденките, дето ги бяхме пекли ние. В кошничките, които правихме при дядо, сложихме стафиди и орехи. Закачихме и пухкавите памучни ангелчета от времето, когато мама била малка. И накрая, разбира се, много знаменца и свещи, и бонбони. Ех, колко хубава стана елхата!

След това дойде ред да изтопим отварата от шунката и после нямаше вече какво да правим, освен да ЧАКАМЕ! Ласе каза, че тия часове от следобеда на Бъдни вечер, когато човек само чака ли, чака, са сред нещата, от които на хората им побеляват косите. И ние чакахме ли, чакахме ли, чакахме, пък аз току ходех до огледалото да видя дали е вярно, че от това се побелява. Но, чудна работа, косата ми все си беше сламено руса както преди. Бусе отвреме навреме почукваше часовника, защото мислеше, че е спрял.

Когато се стъмни, най-сетне стана време да отидем с нашите подаръци в Северната и в Южната. Това не се прави на светло, защото не е толкова интересно. Ласе, Бусе и аз си нахлузихме червените дядоколедни качулки, а Ласе си взе дядоколедната маска, която щеше да сложи, като се направи на Дядо Коледа по-късно вечерта. (Напоследък Ласе играе Дядо Коледа у нас. Когато бях малка, вярвах, че има истински Дядо Коледа, но вече не вярвам.) После взехме пакетите и се прокраднахме през мрака. Колко звезди имаше по небето! Като погледнах към гората, която беше много тъмна, си помислих, че там може би все пак живее някой истински Дядо Коледа, който скоро ще дойде, повлякъл шейна, натоварена с куп подаръци. Почти ми се прииска да е така.

В кухненското преддверие беше тъмно като в рог. Похлопахме на вратата, после я отворихме и хвърлихме пакетите в кухнята. Тогава Брита и Ана дотърчаха и ни казаха да влезем, за да опитаме от техните коледни сладки и карамелени бонбони. И ние влязохме. Тогава и ние получихме пакети с коледни подаръци. После Брита и Ана си сложиха дядоколедни маски и тръгнахме всички заедно към Южната при Уле. Той седеше в тяхната кухня и също чакаше. Свип се разлая страхотно, като видя изведнъж пет Дядо Коледовци. Уле взе своята дядоколедна маска и всички се втурнахме навън в мрака и почнахме да играем, че уж сме истински Дядо Коледовци и разнасяме подаръци на хората.

Най-сетне стана вечер и седнахме да вечеряме около масата в кухнята. На масата горяха свещи и имаше страшно много гозби, но аз ядох почти само шунка. И каша, разбира се, та дано ми се падне бадемът. Но не ми се падна. Имаме един ратай, дето се казва Оскар. Той харесва много Агда, нашата домашна помощничка. Казват, че този, комуто се падне бадемът в коледната каша, щял непременно да се ожени през новата година. И представете си, бадемът се беше разцепил на две и на Оскар и Агда се падна по една половинка. Ох, как се смяхме, Ласе, Бусе и аз! Агда се ядоса и каза, че „това сигурно е номер на дечурлигата“. Но можехме ли ние да сме виновни, задето бадемът се е разцепил?!

Докато ядяхме кашата, измисляхме стихчета. Ласе съчини това:

*На две се разцепи бадемът.
Оскар и Агда ще се оженят.*

Чудесно го измисли, нали?! Но Агда не беше съгласна. Обаче после се развесели малко, докато всички ѝ помагахме да избърше съдовете. А ние го направихме, за да стане по-бързо, та да дойде ред на подаръците.

След това насядахме в гостната. Свещите на елхата и на масата горяха. Цялата настръгнах, както винаги, когато е тъй хубаво и чакам напрегнато. Татко ни чете от Библията за малкия Исус. Аз пък прочетох едно страхотно хубаво стихотворение, което започва така: „Ти, хубаво дете Исус, на сламата положено...“. В това стихотворение се казва, че всъщност малкият Исус би трябвало да получи много подаръци и торта, и аз съм съгласна. Но вместо това ние получаваме подаръците.

Докато всички останали пеехме „Когато коледното утро просветлее“, Ласе се измъкна навън и подир малко се върна, облечен като Дядо Коледа с голяма торба на гърба.

— Тук има ли добри деца? — попита той.

— Да, две — отговори Бусе, — но имаме и един пакостник, който се казва Ласе. Ама в момента като че ли е излязъл и така е по-добре.

— Чувал съм за него — каза Дядо Коледа. — Той е най-доброто момче в този край. И ще получи повече подаръци от всички останали.

Обаче не получи. За всички имаше по еднакво много подаръци. За мен една нова кукла и три книги, една забавна игра, плат за рокля, ръкавици и какво ли не още. Получих общо петнайсет подаръка. За мама бях ушила една покривка с бродерия на кръстчета. Тя много ѝ се зарадва. На татко бях купила календар. Той също му се зарадва. Обичам хората да се радват, когато им правя коледни подаръци. Толкова е хубаво — все едно, че аз получавам подаръци. На Ласе и Бусе подарих оловни войници.

След това танцувахме около елхата и тогава дойдоха всички от Северната и от Южната, и се хванаха да танцуват с нас. Дядо също дойде, но не можеше да участва. Мисля, че танцувахме „Пак дойде Коледа“ и „Косим, косим овеса“ поне по двайсет пъти.

Вечерта наредих всичките си коледни подаръци на масата до леглото, за да ги видя, щом се събудя сутринта.

Всичко е прекрасно на Коледа. Колко жалко, че Коледа не идва по-често!

ПЪРЗАЛЯМЕ СЕ С ШЕЙНА

Село Шумотевица лежи много нависоко и когато отиваме в Голямо село, където ходим на училище и където са магазините, почти целият път е надолнище. Но като се прибираме, е нагорнище, разбира се. Ласе казва, че когато порасне и стане въртележко-винтоврътков инженер, щял да измисли един склон, който да се обръща, та винаги да е надолнище.

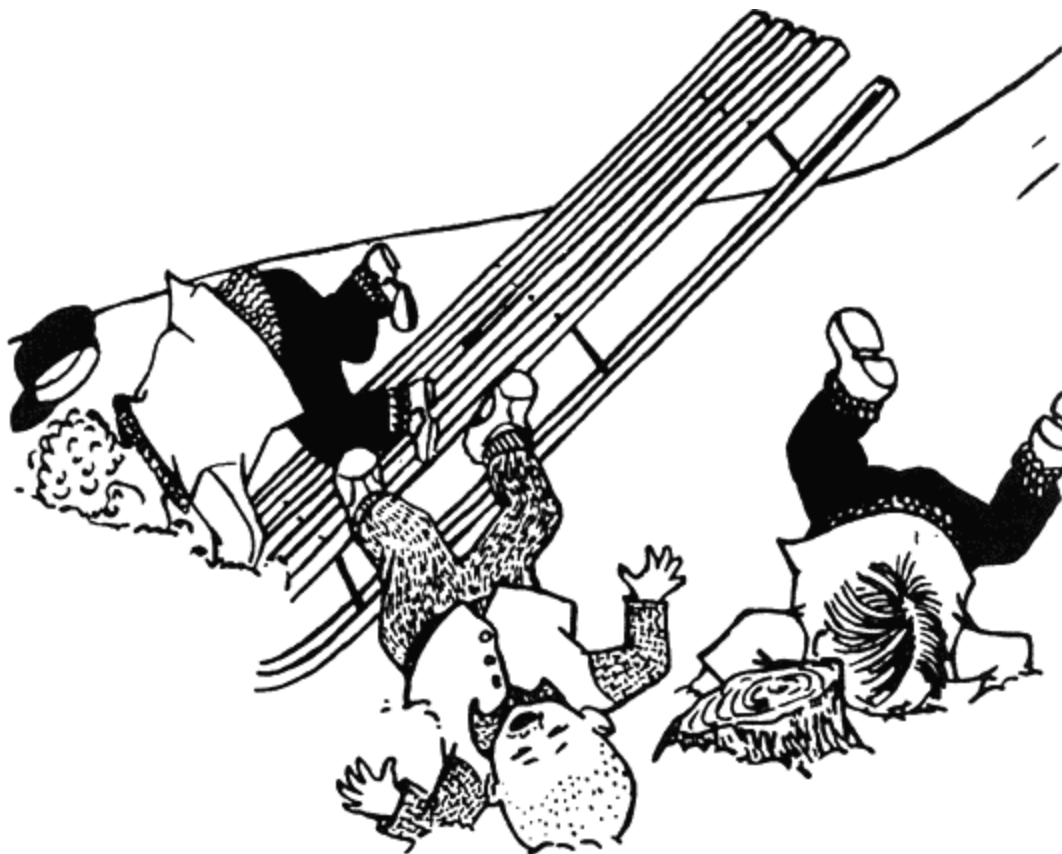
Склоновете от село Шумотевица до Голямо село са най-хубавите склонове за спускане с шейни, които човек може да си представи. Цялата коледна ваканция се пързалияме по тях.

На третия ден на Коледа тази година, след като бяхме прочели всичките книги, които получихме за Коледа, и бяхме изяли всичките си меденки, Ласе извади голямата шейна за дърва. И всички ние, децата от село Шумотевица, се понесохме по надолницата. Ласе управляваше.

— Вардааа! — крещяхме колкото ни глас държи. Макар че всъщност нямаше нужда, защото по нашите хълмове много рядко се вестява някой. Но все пак беше весело да крещим, докато се спускахме надолу с бясна скорост. После доста трудно се изкатерихме пак до село Шумотевица и Ласе все говореше за онзи склон, дето се обръща, който щял да измисли.

— Не можеш ли да го измислиш веднага? — попита Бусе.

Но Ласе каза, че за такъв склон трябвало много барут и динамит, и болтове и докато стане, щели да минат десет години. А толкова дълго не можехме да чакаме.

Когато най-сетне извлякохме шейната нагоре по всичките склонове, и тъкмо щяхме да седнем върху нея пред нашия обор, оттам излязоха татко и таткото на Уле, и таткото на Брита и Ана. И татко каза: — Слушайте, деца, ще ни дадете ли за малко шейната?

И взе, че седна на шейната и с него чичо Ерик и чичо Нилс. После се спуснаха надолу. Ние зачакахме. Но когато се върнаха, поискаха да им дадем шейната още веднъж, защото им било толкова забавно да се пързаят. Чудна работа, колко детински могат да се държат понякога големите хора!

Тогава обаче взехме шейната за дърва на Северната и потеглихме подир татковците. А когато стигнахме напред първия склон, ги видяхме проснати в една пряспа и се заливаха от смях.

— Не те бива да управляваш, Ерик — каза татко.

Беше просто невъзможно да ги накараме да оставят шейната. Спускаха се, спускаха се, спускаха се, докато най-сетне майката на Брита и Ана дойде и каза на чичо Ерик, че трябва да се прибере, за да нацепи малко дърва.

— Човек никога не може да се позабавлява — каза чичо Ерик и се смееше, докато отупваше снега от дрехите си.

Като останахме пак сами, направихме състезание. Брита, Ана и аз взехме шейната на Северната, а Ласе, Бусе и Уле — на Средната. Шейните уж бяха викингски кораби, които плаваха в морето. Ласе

нарече шейната на момчетата „Дълъг змей“, а ние нарекохме нашата „Златна роза“, обаче Ласе каза, че това било страшно тъпо име за викингски кораб.

— Много важно! — отговорихме ние. — Стига да е хубаво.

След като вече бяхме нарекли кораба си, не искахме да му сменяме името само защото Ласе го смята за тъпо.

Състезанието беше много напрегнато. „Дълъг змей“ и „Златна роза“ се плъзгаха през цялото време точно един до друг. Момчетата непрестанно крещяха:

*„Златна роза“ ей сега
ще катурне се в снега!*

Ама вместо това се прекатури „Дълъг змей“. Заби се право в една пряспа. А „Златна роза“ се спусна чудесно чак до големия бор на края на второто надолнище, където беше финалът.

— Така ви се пада, като се фукате — каза Брита след това на Ласе.

Но Бусе си беше ударил главата в един корен и му излезе голяма цицина на челото, тъй че не ни се пързеляше повече. Освен това се беше стъмнило и бяхме много огладнели. Затова се прибрахме вкъщи.

НОВОГОДИШНОТО БДЕНИЕ

Сутринта в деня срещу Нова година, докато си ядях кашата в кухнята, пристигнаха Брита и Ана. Изглеждаха много запалени за нещо. Брита каза:

— Лиза, искаш ли да направим заедно бдение и да дочакаме Новата година?

— О, да! Как да не искам! — отговорих. Защото предложението ми се стори много хубаво. Но първо трябваше да попитам мама бива ли да остана будна до 12 часа, когато идва Новата година. Тя ми позволи. Веднага решихме да бдим в моята стая. Мама каза, че ще ни даде ябълки, орехи и хвойнова лимонада, с които да се угощаваме.

Подир малко дойдоха Ласе и Бусе и им казаха:

— Довечера Брита, Ана и аз ще направим новогодишно бдение!

Тогава Ласе рече:

— Бусе, Уле и аз също. Отдавна сме го намислили.

Обаче съм съвсем сигурна, че го съчини в момента и че момчетата щяха да си направят новогодишно бдение само защото ние щяхме да го правим.

Хукнахме при дядо и го попитахме дали иска да участва в нашето бдение. Но дядо каза, че вечер винаги много му се доспивало. Дядо е толкова добричък! Отиде до дрешника си и извади цял куп дребни оловни парчета, и ни ги даде.

— Няма да е истинско новогодишно бдение, ако не топите олово — каза.

Обясни ни, че като разтопиш олово и го излееш в студена вода, може да узнаеш какво ще ти се случи през новата година. Например, ако оловото прилича на пара, това значи, че през новата година ще получиш много пари. Даде ни и един черпак, който момчетата използват, за да си леят оловни войници.

Не казахме на момчетата, че дядо ни е дал олово.

Ех, колко весело беше тази вечер! Подредих си чудесно стаята. Извадих всички черги навън и ги изтупах, избърсах праха навсякъде и

взех един много красив свещник с пет свеци. Сложих го наред масата, а наоколо наредих купата с ябълките, каната с хвойновата лимонада и купата с орехите. Когато дойдоха Брита и Ана, свещите вече горяха красиво и зиданата печка стоеше отворена, за да се вижда огънят.

— Обичам новогодишни бдения — каза Ана.

Ласе, Бусе и Уле щяха да бдят в стаята на момчетата. Между нея и моята има един голям тъмен таван. Тъкмо почнахме бдението, и чухме тихи стъпки по тавана. И след малко гръмна страхотен пукот, но не му обърнахме внимание. Сетихме се, че момчетата искат да ни подлъжат да излезем на тавана. А познавахме вече бомбичките на Ласе.

Но след това не стана нищо повече и тогава взехме да любопитстваме. Надникнахме през вратата. Навън беше съвсем тъмно и тихо. Решихме да се прокраднем през тавана и да погледнем през ключалката на момчетата, за да видим какво правят.

— Нищо не виждам — каза Брита, която погледна първа. — Май не са тук.

— Няма да се учудя, ако са легнали и спят — каза Ана.

— Чудесни новогодишни бдители, няма що! — рекох. — Елате, ще влезем да вземем една от бомбичките на Ласе и ще ги събудим.

Бум, изтрещя нещо точно зад нас. А ние подскочихме до небето, така се стреснахме.

— Тия разбойници са се скрили тук на тавана! — писна Ана.

Изтичах да си взема фенерчето и почнахме да осветяваме навред из ъглите и зад всички стари сандъци и дрехи. Обаче не се виждаха никакви момчета.

— Много странна работа — каза Брита.

Бум, изтрещя пак нещо точно зад нас. Беше друга бомбичка. Още малко и щяхме да повярваме, че вилнеят призраци.

— Ех, само да ми падне тоя Ласе — закани се Брита. — Така ще го напердаша, че да ме помни.

— Хайде да те видя как ще го направиш! — чухме гласа на Ласе високо над главите си.

И горе, на гредите под покрива, седяха Ласе, Бусе и Уле. Страшно се ядосахме.

— Как върви вашето тъпо бдение? — попита Ласе.

— Добре, благодаря — казах. — Тъкмо почваме да леем олово, за да видим какво ще ни се случи догодина.

Ей, много бяха любопитни! Дойдоха в моята стая и като видяха колко ни е хубаво със свещи и открит огън, и всичко останало, решиха да пренесат своето бдение при нас. Бусе изтича и донесе техните ябълки и орехи, и хвойновата лимонада.

После стопихме оловото в черпака на огъня в печката и всеки от нас изля по малко олово във водата в моя леген. Ласе сипа пръв. След като бучката олово се втвърди, той я извади и внимателно я огледа. Сетне каза:

— Изглежда, че ще стана крал. Защото това е същинска кралска корона.

— Ха-ха! — изсмя се Ана. — Това е същинска книга, не виждаш ли?! И значи, че догодина ще ходиш на училище.

Моята бучка олово изглеждаше много странно.

— Струва ми се, че прилича на колело — каза Уле.

Страшно се зарадвах, защото мечтая да си имам колело.

След като всички бяха излели своите бучки, седнахме на пода пред огъня и си разказвахме приказки. Брита много я бива да разказва приказки! Ядохме много ябълки и орехи и пихме хвойнова лимонада. И орехувахме. Брита и Ана знаят чудесен начин да орехуват. Ето как беше.

Първо Брита каза:

— Печката дими!

Ана отговори:

— Ще изтичам на тавана!

Тогава Брита попита:

— Колко момчета ще вземеш със себе си?

— Пет — каза Ана. И тъй като Брита имаше точно пет ореха в ръката, трябваше да ѝ ги даде, защото Ана беше спечелила орехуването. След това орехувахме и по много други начини. И на Ана така ѝ вървеше, че като свършихме, имаше два пъти повече орехи от когото и да било от нас.

Не щеш ли, Бусе взе страхотно да се прозява. Най-сетне каза, че ще си легне на леглото ми да бди оттам. И го направи. Но не минаха дори две минути и той вече спеше. Мама и татко се качиха да ни кажат лека нощ, защото нямаха намерение да бдят, докато дойде Новата година.

Попитахме Ласе колко е часът.

— Десет и половина — отговори той.

Струва ми се, че новогодишната нощ е по-дълга от другите нощи. Вече си мислех, че никога няма да стане дванайсет часът. Но най-после все пак стана! Тогава се опитахме да събудим Бусе, ама беше просто невъзможно. Угасихме лампата, застанахме до прозореца и се загледахме навън в тъмната нощ да видим дали ще дофучи Новата година. Обаче нищо не видяхме. След това пихме хвойнова лимонада и крещяхме:

— Да живее Новата година!

Решихме всяка година да правим новогодишно бдение, защото беше толкова весело.

Накрая не исках вече нищо друго, освен да си легна. А Бусе спеше в леглото ми. Хванахме го всички заедно за ръцете и краката и го замъкнахме в неговото легло. И той изобщо не се събуди. Ласе го съблече и му нахлузи нощницата. После му върза в косата една от моите панделки.

— Нека стои там до утре, та Бусе да разбере, че се е веселил на новогодишното бдение — каза Ласе.

ОТИВАМЕ НА ГОЩАВКА У ЛЕЛЯ ЙЕНИ

Най-веселото през коледната ваканция беше гощавката у леля Йени. Леля Йени живее в едно стопанство, което е далеч от другата страна на Голямо село. Всички от село Шумотевица бяхме канени у тях един неделен ден след Коледа. Трябваше да пътуваме много, много часове с шейната, за да стигнем дотам.

Мама ни събуди рано и ни опакова в страшно много пуловери и шалове. Бях сигурна, че ще се задуша, докато стигна до гощавката. И въпреки това мама дотърча с още един шал и искаше да ми върже и него на главата. Но тогава казах, че ако има намерение да пристигна там във вид на плашило, изобщо няма да тръгна.

Пътувахме с нашата голяма шейна. Татко седеше на капрата и караше. На краката си беше сложил дебели ботуши от слама, за да не му измръзнат. Нашата шейна вървеше напред, зад нас идваше шейната на Южната и на опашката беше шейната на Северната. Ах, колко хубаво пееха всички звънчета! Така се радвахме, че почнахме да пеем, ала мама ни каза да престанем, защото сме щели да се нагълтаме със студен въздух. Но често-често подвиквахме разни неща на Уле, който се возеше в шейната зад нас, а той предаваше на Брита и Ана.

— Ако ни дадат салата от скумрия, ще си тръгна — изкрещя Ласе.

— Аз също — викна Уле.

После трябваше да обяснява на Брита и Ана за какво става дума. И след малко Уле ни подвикна, че Брита и Ана също щели да си тръгнат, ако ни дадат салата от скумрия.

Обаче не си тръгнахме, въпреки че ни дадоха салата от скумрия. Защото имаше хиляда други неща, та нямаше нужда да ядем скумриена салата.

Леля Йени има три момичета, а освен това на гощавката имаше и сума други деца. Пратиха ни в голямата гостна на горния етаж и там играхме целия ден, освен когато трябваше да ядем. Накрая цялото това ядене съвсем ни омръзна, защото щом подхванехме някоя игра, леля пристигаше и казваше, че е време да слезем и пак да ядем. Когато са на гощавка, възрастните явно не правят нищо друго, освен да ядат.

Най-голямото момиче на леля Йени се казва Нана. Играехме, че Нана уж е вещица, която живее в един дрешник до гостната. Въобразявахме си, че дрешникът е нейната колиба, а стаята е голяма гора. И както си ходехме из гората и беряхме боровинки, вещицата се втурваше от колибата си да ни излови. Ох, колко ме беше страх! Знаех много добре, че това е Нана, но се страхувах, сякаш е истинска вещица. В дрешника имаше един голям сандък и той уж беше фурната на вещицата. А тя взе да пече Ласе. Но за щастие той се отърва в последната минута.

— Макар че мириша малко на изгоряло — каза Ласе.
Отвреме навреме вещицата изскачаше и крещеше:
— Вкаменени!

Тогава всички трябваше да стоим неподвижни и дори пръст да не помръднем. Веднъж, когато вещицата изкрещя „вкаменени“, Ласе изглеждаше съвсем въртоглав. Стоеше на куц крак с изплезен език, държеше се за ушите и си беше събрал очите като кривоглед. Ей така изглеждаше:

Трябваше да стои неподвижно и да изглежда въртоглав, докато дойде вещицата и развали магията. Олеле, как му се смяхме!

Момичетата на леля Йени имаха приказна куклена къща, която стоеше в единия ъгъл на стаята. Ана и аз не можехме да се стърпим и отвреме навреме отивахме да я разглеждаме. В куклената къща имаше кухня, трапезария, спалня и салон, и там живееше едно изискано

куклено семейство. Нана каза, че се казват граф и графиня Златоперки. Те имаха и едно красиво момиченце — Изабела Златоперка.

Когато големите най-сетне свършиха с яденето, дойдоха при нас и също се разиграха. Играхме на „сляпа баба“. Таткото на Уле беше сляпата баба. Вързаха му очите с голяма карирана носна кърпа. Ние тичахме и го дърпахме за сакото, колкото пъти успявахме да се доближим. После играхме и на залози. Аз заложих златното си сърчице. Като освобождавахме залозите, ме осъдиха да се преметна три пъти презглава. Направих го и си получих златното сърчице. Уле беше осъден да извика името на своята любима в зиданата печка. И, представете си, той извика „Лиза“! Ласе се разкикоти, пък аз ужасно се засраших. Но тогава Уле ми каза презрително:

— Имах предвид майка си, разбира се! И тя се казва Лиза. А татко го осъдиха да скача трупешката около цялата стая. Ех, какъв

смях падна! Никога не бях виждала татко да скача трупешката. Но най-страшно беше, каквото трябваше да направи леля Йени. Осъдиха я да се качи на масата, да застане на куц крак и да кукурига като петел. Но тя не искаше.

— Глупости! — каза. — Няма да ме издържи масата, каквато съм стара и дебела.

И може би беше права. Защото леля Йени тежи почти сто кила.

Играхме дълго време и много се забавлявахме. Но Ана и аз току се прокрадвахме до куклената къща, за да погледаме Изабела Златоперка.

Най-хубавото на гощавката у леля Йени беше, че щяхме да пренощуваме там. Обичам да спя на чужди места. Всичко ти се струва някак необикновено и странно. Мирише съвсем другояче от вкъщи. Бяхме четиринайсет деца на гощавката и всички щяхме да спим заедно на пода в гостната, където играхме. Да знаете колко е весело да спиш на пода! Сложиха ни сламени дюшеци, но без чаршафи, а само с одеяла. След като си легнахме, влязоха всичките възрастни да ни видят.

— Ето, тук лежи млада Швеция, метър подир метър! — каза татко.

Като останахме сами, уж трябваше да спим. Но мисля, че е почти невъзможно да накараш четиринайсет хлапета да мълчат. Нана ни разказа за някакво голямо съкровище, което много, много отдавна един рицар бил заровил там наблизо. Ласе искаше да излезе посред нощ, за да го разкопае. Обаче Нана каза, че никой не можел да го намери, защото съкровището било омагьосано. Тогава аз заспах.

Тръгнахме си чак късно следобед на другия ден. Докато се прибрахме, стана съвсем тъмно. На връщане не си подвиквахме нищо, защото бяхме страшно уморени. Излегнах се назад в шейната и се загледах в звездите. Бяха толкова много, много и толкова далече! Сгуших се още по-навътре в топлите кожуси и си запях тихичко, за да не ме чуят Ласе и Бусе:

*Блести, блести звездице там,
къде си ти, и аз не знам.*

Надявам се догодина пак да отида на коледна гощавка у леля
Йени.

ЛАСЕ ПАДА В ЕЗЕРОТО

Ако човек прекоси пасището на Северната къща, стига до едно малко езеро. По него зиме се пързеляме с кънки. Тази година ледът беше чудесен и лъскав. Един ден мама не искаше да ни пусне на езерото, защото татко и чичо Ерик бяха изсекли голяма дупка в леда. Вадиха лед за нашата подземна изба. Но аз казах:

— Нали виждаме хвойновите клонки, които забодоха наоколо, и ще се пазим от дупката.

Тогава тя ни позволи да отидем.

Понякога Ласе е доста глупав. Особено, когато иска да се изфука. Точно това направи сега. Тръгна да се пързеля колкото може по-близо до дупката.

— Я гледайте, идва славният кънкьор от село Шумотевица! — крещеше той, засилваше се право към дупката и завиваше едва в последния миг.

— Стига, Ласе, да не си полудял?! — каза Уле.

Всички се карахме на Ласе, но не помагаше. Почна да се пързеля на криволици и завъртулки около дупката. Отвреме навреме караше и заднешком.

— Ето го, лети гордият, славен кънкьор от село Шумотевица — провикна се пак.

И наистина излетя. Цопна заднешком право в дупката, защото беше стигнал до самия ръб. Развикахме се. А Ласе крещеше по-силно от всички ни. Ужасно се изплашихме и вече мислехме, че Ласе ще се удави. После легнахме в дълга редица на леда и всеки хвана краката на предния. Бусе лежеше най-отпред до дупката и всички се стискахме здраво за краката. Така Бусе измъкна Ласе от дупката и хукнахме презглава към къщи. Ласе почти плачеше, но не съвсем.

— Ами ако се беше прибрал у дома удавчен? — попита Бусе.

— Не се казва „удавчен“, глупендер такъв! — тросна му се Ласе. Но май че все пак обичаше Бусе, защото Бусе го беше извадил от водата. А по-късно този следобед той подари на Бусе сума оловни войници.

Мама много се разсърди на Ласе, задето е паднал в езерото. Прати го да си легне и да пие горещо мляко, за да се стопли. А после трябваше да лежи още няколко часа. „Нека помисли за греховете си“ — каза мама. Именно тогава той даде на Бусе оловните войници.

Но вечерта си построихме снежни крепости в градината и направихме битка със снежни топки, а тогава Ласе беше с нас, разбира се. Брита, Ана и аз имахме една крепост, а момчетата — друга. Но момчетата правят винаги страшно корави снежни топки и хвърлят много силно. Мисля, че е несправедливо. Нападнаха нашата крепост с по няколко снежни топки в ръце и Ласе крещеше:

— Бой и победа! Идва Страшилището на Севера!

Но тогава Брита се обади:

— Така ли?! Аз пък мислех, че е славният кънкьор от село Шумотевица!

След това Ласе доста време нищо не каза.

Но момчетата превзеха нашата крепост и ни плениха, и казаха, че цяла вечер трябва да им правим снежни топки, иначе ще ни осъдят на смърт.

— За какво ви са толкова много снежни топки? — попита Ана.

— Ще си ги пазим за лятото, че тогава трудно се намират — отговори Ласе.

— Я се хвърли пак в езерото! — сопна му се Ана.

После Брита, Ана и аз отидохме в обора, защото ни стана студено. А там беше топло и хубаво. Почнахме да играем на гоненица. Подир малко пристигнаха и момчетата. Кравите ни гледаха ококорено. Кравите като че ли не разбират защо играем на гоненица. Пък като се замисля, и аз не знам. Обаче е весело и толкоз.

Много скоро дойде и татко. Каза, че не бива да играем повече на гоненица. Защото една от кравите щяла да си има теленце. И затова не трябвало да се вдига шум наоколо. Лота щеше да се отелва. Останахме да гледаме. Татко трябваше да помогне на теленцето да излезе. Оказа се биче и беше много сладко. Лота го ближеше и изглеждаше много доволна. Татко искаше да му помогнем да измисли име за телето.

— Страшилището на Севера — каза Ласе. Той явно не може да мисли за нищо друго, освен за своето глупаво Страшилище на Севера. Що за тъпо име за такова сладко теленце!

— Като порасне, може да стане злобен, опасен бик — рече Ласе.

Уле предложи телето да се казва Петър и татко реши, че му отива.

— Нека поне да се казва Петър на Севера — рече Ласе.

После изтичахме при дядо и му разказахме, че Лота си има теленце.

След това вече стана време да си лягаме. Тъкмо когато Ласе, Бусе и аз стигнахме на тавана и исках да си вляза в стаята, Ласе каза:

— Ох-ох, да-да, какъв късмет все пак, че не се удавчих.

— Я се хвърли пак в езерото! — викна Бусе.

ТРЪГВАМЕ НА УЧИЛИЩЕ И ПРАВИМ НОМЕРА НА ГОСПОЖИЦАТА

Когато коледната ваканция свърши, снегът все още ставаше за пързаяне и ходехме на училище с шейни. Имахме три. Понякога ги връзвахме една за друга и ставаше дълга шейна с повече места.

Госпожицата каза, че се радва да ни види отново. И аз се радвах да видя пак Госпожицата. Толкова е мила! Тя почерпи всички деца с бонбони, защото било първият учебен ден. Тези бонбони бяха купени в Стокхолм. Госпожицата била там през коледната ваканция. Това е единственият път, когато съм яла бонбони, купени в Стокхолм.

Освен това се зарадвах да видя пак всички деца от Голямо село. През междучасията си разменяме картинки — е, момчетата не, естествено. В нашия клас има едно момиче, което се казва Ана-Грета. Тя има страшно много картинки. В първото междучасие след коледната ваканция разменях с нея. Дадох ѝ една кошничка с цветя и едно джудже срещу една принцеса. Това е почти най-хубавата картинка, която съм виждала. Та смятам, че направих добра замяна.

През междучасията момчетата обикновено играят на война със снежни топки. Зимно време. Напролет играят на топчета. Ние пък тогава играем на дама. Когато момчетата не знаят какво друго да правят, почват да се бият. А в часовете вършат какви ли не безобразия — и през зимата, и през пролетта. Госпожицата казва, че според нея има нещо, от което момчетата ги засърбяват ръцете, та не могат да се стърпят да не вършат пакости. Мисля, че Ласе особено много го сърбят ръцете. Познайте какво направи веднъж! Бусе му беше подарил на Коледа едно смешно гумено прасенце. То можеше да се надува, а когато му се изпускате въздухът, прасето квичеше силно и пискливо. И един ден Ласе донесе прасето в училище. Ласе не ходи в един клас с мен, но тъй като сме само 23 деца в цялото училище, всички седим в същата класна стая. А то и без това има само една класна стая. И една Госпожица.

Затова знам какво се случи с прасето. Нашият клас имаше четене. За мен това е най-забавният предмет в училище. Тъкмо дойде мой ред да чета. Беше нещо за крал Густаф Васа.

„Тогава кралят се разрида“ — прочетох аз. И в следващия миг прозвуча едно страшно тъжно квичене, та човек би рекъл, че Густаф Васа квичи. Но не беше той. А прасето в чина на Ласе. Защото той беше мушнал ръката си в чина и извадил запушалката отзад на прасето, за да му излезе въздухът. Всички деца се закискаха. Госпожицата изглеждаше, сякаш и тя ще се разсмее, но не го направи. Изпрати Ласе да стои целия час в позорния ъгъл. Заедно с прасето.

Обаче не само Ласе прави лудории. Всички момчета са почти еднакви. Веднъж Госпожицата щеше да ходи на събрание, а ние трябваше да смятаме и рисуваме. Госпожицата каза на Брита да седне отпред на катедрата вместо нея. Защото Брита е много силна ученичка.

Но Госпожицата едва беше излязла през вратата и момчетата се разбесняха.

— Госпожице, Госпожице! — крещяха и размахваха ръце към Брита.

— Какво искате? — попита Брита.

— Искаме да излезем! — викнаха всички. А едно момче, дето се казва Стиг, дигна ръка и изкрещя:

— Госпожице, колко бифтека стават от една крава?

Пък Бусе попита:

— Госпожице, чухте ли, че картофите растат добре тази година?

Брита отговори:

— Да, чух.

Тогава Бусе каза:

— Страшно остър слух имате, Госпожице!

Ласе дигна ръка и попита дали може да покаже на Госпожицата какво е нарисувал. И отиде при Брита с блокчето си. Но целият лист беше покрит с черна боя.

— Какво представлява това? — попита Брита.

— Представлява петима черни негри в тъмен дрешник — отговори Ласе.

Така че на Брита никак не ѝ се хареса да бъде учителка. Зарадва се, когато нашата истинска Госпожица се върна. А тя попита дали

децата са слушали. Тогава Брита отговори:

— Момчетата не!

И Госпожицата се скара на момчетата и им каза, че всички трябва да останат след часовете и да решават задачи още цял час. Но, представете си, в междучасието онзи Стик отиде при Брита и извика „Портаджийка, бум-бум“ и я удари с училищната си чанта по главата. Не беше справедливо, нали?

Като се прибирахме, Брита каза на Ана и мен, че за нищо на света не искала повече да бъде учителка.

Обаче из целия път се бавункахме колкото може повече, за да успеят Ласе, Бусе и Уле да ни настигнат. Ако бяха се прибрали цял час след нас, майките щяха да питат защо, и тогава щяха и те да им се скарат. А ние смятахме, че им стига цялата караница, която им дръпна Госпожицата.

Веднъж стана страхотно весело в училище. Беше на първи април. Тогава излъгахме Госпожицата. Както трябва да се прави на първи април. Е, може би не точно **трябва**, обаче бива и не те наказват за това.

Обикновено часовете ни започват в осем часа сутринта. Но в деня преди първи април всички деца се наговорихме на другия ден да бъдем в училище в шест. На стената в

класната стая виси часовник. Тъкмо преди Госпожицата да заключи стаята след последния час, Ласе изтича пак вътре и сложи часовника с два часа напред.

И на другия ден всички пристигнахме в училище в шест часа. Но часовникът на стената в класната стая сочеше осем, разбира се.

Тропахме и блъскахме с всички сили в преддверието, за да ни чуе Госпожицата. Нали живее в училището на горния етаж. А Ласе

изтича догоре и почука на вратата ѝ. Тогава Госпожицата попита сънливо:

— Кой е?

— Аз съм, Ласе — отговори Ласе. — Днес няма ли да има училище?

— Ох, деца, като че ли съм се успала — каза Госпожицата. — Ей сега ще дойда.

Госпожицата има часовник в стаята си, разбира се, но сигурно така се е разбързала, че не го е погледнала.

Когато часовникът в класната стая показваше осем и двајсет, Госпожицата дойде и ни пусна да влезем.

— Не мога да разбера защо будилникът ми не е звънял — каза Госпожицата. — Много съжалявам!

Едва се сдържахме да не прихнем. Първия час щяхме да имаме смятане. И както си смятахме, изведнъж чухме будилника да звъни горе в стаята на Госпожицата. Защото тогава според всеки точен часовник беше седем часа. Обаче часовникът в класната стая сочеше девет.

— Това пък какво значи? — учуди се Госпожицата.

— Април, април, да не ти пука, че хвана се като шаран на кука! — разкрещяхме се всички.

Само на първи април може да се каже такова нещо на Госпожицата.

— Ей, какви дечурлига! — извика тя.

След като свършиха всички часове по програмата, мислехме, разбира се, че ще можем да си тръгнем, макар да беше едва един часа. Но тогава Госпожицата каза:

— Април, април ви казвам аз, ще учим още един час!

И трябваше да останем още един час. Ама не се разсърдихме, защото Госпожицата ни чете смешни разкази.

На връщане Уле изведнъж каза на Ласе:

— Яаа, Ласе, ами че ти имаш голяма дупка отзад на гащите си!

Ласе почти си изкълчи врата, докато се мъчеше да види дупката, и след като се въртя сума време, Уле извика:

— Април, април!

Уле беше страшно доволен, че е успял да излъже Ласе. Малко по-нататък срещнахме онзи злобен обуцар, дето живее насред път

между Голямо село и село Шумотевица. Уле така се беше увлякъл по своите лъжи, че му каза:

— Гледайте, господин Добриак, там в храста седи една лисица!

Но Добриак дори не погледна нагатак и само рече:

— А по пътя върви банда сополанковци, това виждам!

Тогава Ласе се изсмя.

Следобед, когато си бяхме научили уроците, Ласе изтича до Южната и каза на Уле:

— Уле, в Северната е дошъл един вехтошар. Изкупува камъни.

— Камъни ли изкупува? — попита Уле, който съвсем беше забравил, че е първи април. — Какви камъни?

— Ей такива, каквито има тук из вашата градина — отговори Ласе.

И Уле се залови да събере колкото може повече камъни в един чувал. Сетне повлече чувала към Северната. Там наистина имаше един дядка, но той изкупуваше само празни бутилки и парцали.

— Ето още камъни, чичко — каза Уле. Подаде чувала на дядката и изглеждаше много възхитен от себе си.

— Камъни?! — рече дядката и го погледна като гръмнат. — Камъни ли каза?

— Ами да! — отговори Уле с още по-възторжен вид. — Първо качество гранитни камъни. Сам ги събрах от нашата градина.

— Я виж ти! — каза дядката. — Значи здравата си ударил на камък, приятелче!

Чак тогава Уле си спомни, че е първи април. Изчерви се, взе си чувала и без да продума, го повлече обратно към къщи. Но Ласе стоеше зад оградата и почна да крещи „Април, април“, та проглуши цяло село Шумотевица.

ВЕЛИКДЕН В СЕЛО ШУМОТЕВИЦА

Сега ще ви разкажа как прекарахме миналия Великден в село Шумотевица.

Рано сутринта на Заговезни Брита и Ана дойдоха при мен, за да правим заговезнишки бележки — онези, дето ги закачаш с карфичка по гърбовете на хората, без те да се усетят. От бяла хартия изрязахме цял куп и нарисувахме върху едните смешни човечета, а върху други написахме „Зъл орангутан“ и „Пази се от кучето“, и други такива. В стаята на Ласе и Бусе беше страшна олелия. Момчетата също правеха заговезнишки бележки. Уле беше там и им помагаше.

След като си натъпкахме джобовете с бележки, Брита, Ана и аз отидохме при Ласе, Бусе и Уле и ги попитахме дали не им се играе навън. Просто защото искахме да им закачим по някоя заговезнишка бележка.

Изтичахме до дъскорезницата на Северната и взехме да се катерим по купчините от дъски. През цялото време опитвахме да се доберем един до друг, за да си закачим по някоя бележка, но не ни вървеше, защото всички внимавахме да не обърнем гръб към някого. Подир малко дойде Агда, нашата домашна помощничка, да ни каже, че е време за обяд. Ласе веднага скочи от дъсчената купчина, настигна Агда и тръгна до нея, като говореше ли, говореше. И без Агда да забележи, той ѝ закачи на гърба една заговезнишка бележка. „Ох, колко обичам Оскар“ пишеше на бележката. Оскар е нашият ратай. И когато той влезе в кухнята, за да обядва, Агда вървеше напред-назад и на гърба ѝ пишеше: „Ох, колко обичам Оскар.“ Оскар се плесна по коленете, засмя се и каза:

— Това е чудесно, Агда, миличка, това е чудесно!

А Ласе, Бусе и аз се заливахме от смях. Най-сетне Агда се усети, че е Заговезни, и опипа гърба си, сграбчи бележката и я изгори в готварската печка. Обаче и тя се разсмя.

След като се наядохме, успях да забода една бележка на якето на Ласе, което висеше на стола му. Той го облече и не я забеляза. И като

се върнахме в дъскорезницата, Ласе се катереше по куповете дъски с една голяма бяла бележка на гърба си, а на нея пишеше: „Толкова съм глупав, че съм за окайване.“ Олеле, какъв смях падна! Точно Ласе, дете цялото време казваше, че никой никога не би могъл да му закачи заговезнишка бележка!

Вечерта на Велики четвъртък всички деца се направихме на великденски вещици. Дори момчетата. Аз си сложих карираната забрадка на Агда, дълга черна пола и престилка на ивици. Взех и ръжена от кухненската печка. Върху него щях да яздя. Ласе взе голямата метла от обора. Изгалопирах до Северната и пуснах великденско писмо до Брита и Ана. В него бях написала: „Весел Великден ви пожелава една стара вещица, която смята сега да полети към Синята планина.“ Нали там се събират вещиците преди Великден.

Татко тъкмо гореше сухата шума в нашата градина и всички ние, великденските вещици, се разтичахме там, прескачахме купчините листа, в които огънят тлееше, и играехме, че уж сме на Синята планина. В градината миришеше съвсем на пролет, както винаги, когато се гори шума. Ана и аз се наговорихме да отидем скоро да

проверим дали потайничетата не са почнали да се подават на нашето място зад пералната барака.

Вечерта срещу Великден мама и татко бяха канени на вечеря у пастора в Голямо село и позволиха на Ласе, Бусе и мен да поканим Уле, Брита и Ана на яйчена гощавка. Нали мама държи „Пилчарника на село Шумотевица“, та имаме страшно много яйца. Бусе мисли, че Албертина снася почти всичките яйца. Албертина е кокошката на Бусе.

— Да не си въобразяваш, че Албертина изстрелва яйца като картчница? — каза Ласе веднъж на Бусе.

Ядохме в кухнята. Масата беше много хубаво наредена — със синя покривка и жълтите великденски чинии. В една ваза сложихме брезови клонки. Ласе, Бусе и аз бяхме боядисали всичките яйца червени, жълти и зелени. Според мен яйцата трябва винаги да се боядисват, защото стават толкова красиви! Написахме и стихчета върху яйцата.

„За Ана е това яйце, вместо пилешко крилце“, пишеше на едно от тях. Ласе го беше измислил, но Бусе каза, че стихчето му не струва.

— Никой не е мислил да ги гощава с пилешки крилца! — рече Бусе.

— А ти знаеш ли точно какво заместват тия яйца? — попита Ласе. — „Това яйце е за Ана, вместо миш-маш от тигана“!

По-добре ли ти звучи?

Не му звучало по-добре, призна Бусе. Както и да е, не успяхме да променим стихчето, защото точно тогава пристигнаха Брита, Ана и Уле. Докато ядахме, беше много весело. Състезавахме се кой ще изяде най-много яйца. Аз успях да изям само три, но Уле изяде шест.

— Албертина е чудесна кокошка — каза Бусе, когато свършихме. След това трябваше да си търсим великденските яйца с бонбони вътре, които мама беше скрила предварително. Всеки Великден Ласе, Бусе и аз получаваме по едно голямо яйце с много, много бонбони в него. Но тази година мама каза, че ако се задоволим с по-малки яйца, ще купи по едно яйце и за Брита, Ана и Уле като изненада на нашата

великденска гощавка. Съгласихме се, естествено. Мама беше скрила яйцата много хитро. Моето лежеше в шкафа с тенджерите. Беше сребърно с малки цветчета по него. И много сладичко! Вътре имаше марципанено пиленце и сума бонбони.

Можехме да стоим будни, докато си искаме, тъй като беше Великден. Агда излезе на разходка с Оскар, та бяхме съвсем сами в цялата къща. Загасихме лампите навсякъде и играхме на криеница.

Броихме „ала-бала-портокала“ и първия път Бусе трябваше да жуми. Ах, какво хубаво скривалище си намерих! Покатерих се на прозореца в гостната и заставах зад завесата. Бусе мина няколко пъти съвсем близо до мен, ту насам, ту натам, но не ме видя. Обаче най-хубавото скривалище за цялата вечер си измисли Брита. В преддверието стояха татковите гумени ботуши и над тях висеше дългото палто, което той облича, когато кара сутрин млякото до мандрата. Брита мушнала краката си в ботушите и се свряла зад палтото. Накрая запалихме лампите и всички я търсихме заедно, и викахме: „Печелиш, излез!“, но тя се беше закротила там като мишка. И въпреки че гледахме навсякъде, пак не я намерихме. Ботушите и палтото на татко изглеждаха както обикновено. Как да си представим, че Брита е там вътре?!

— Може би е умряла и изобщо я няма — рече Уле.

Но тогава откъм палтото се чу кикот и Брита се подаде, обути с големите ботуши на татко. Искаше да играем на „Котаракът в чизми“, обаче Ана предложи да отидем при дядо и да си направим яйчен крем.

Отидохме при дядо. Взехме яйца и захар, и чаши. Дядо седеше в своя стол-люлка пред камината и много ни се зарадва. Седнахме на пода пред огъня и бъркахме крем, та дим се дигаше! Ана разбърка един и за дядо, защото той не може сам — нали е почти сляп. Дядо ни разказваше какво е било едно време. Тогава децата не получавали великденски яйца с бонбони в тях. Казах на дядо, че моето яйце е сребърно с малки цветчета. Защото той не можеше да го види.

Много обичам да слушам, когато дядо разправя какво е било едно време. Представете си, един Великден, когато дядо бил малък, станало толкова студено, че неговият татко взел чука от хавана, за да разбие леда в бъчвата с вода, която стояла в тяхната кухня. Ужасно, нали? И никакви великденски яйца! Горките дечица!

АНА И АЗ ОТИВАМЕ ДА ПАЗАРУВАМЕ

Магазинът, където купуваме захар и кафе, и какво ли не друго, е в Голямо село, съвсем близо до училището. Когато мама има нужда от нещо, обикновено ѝ го купувам след часовете. Но един ден през великденската ваканция на мама ѝ дотрябваха някои работи и ми каза:

— Лиза, няма как, трябва да изтичаш до магазина.

Времето беше много хубаво и си помислих, че ще е забавно да напазарувам. Затова отговорих:

— Разбира се! Какво трябва да купя?

Мама реши, че ще е най-добре да запишем нещата. Но тъй като не намерихме молив, ѝ казах:

— Хайде, остави! И без това ще ги запомня.

И тогава мама взе да изрежда всичко, което трябваше да купя: двеста грама мая, един пушен салам от най-хубавия, пакетче джинджифил, една кутия аншоа, сто грама сладки бадеми и бутилка оцет.

— Да, да, положително ще запомня всичко — казах.

В същия миг Ана дотърча в нашата кухня и попита искам ли да отида с нея до магазина да пазаруваме.

— Ха-ха — рекох, — тъкмо щях да дойда да те питам същото.

Ана си беше сложила новата червена шапка и носеше кошница. Тогава и аз си сложих новата зелена шапка и взех една кошница.

Ана щеше да купува сапун и пакет сухар, половин кило кафе, едно кило захар на бучки и два метра ластик. Освен това и тя трябваше да вземе един пушен салам от най-хубавия. Ана също не беше записала какво трябва да купи.

Преди да тръгнем, изтичахме горе при дядо да го попитаме дали има нужда от нещо и дядо ни помоли да му купим малко бонбони и шише камфоров мехлем.

Тъкмо бяхме излезли през портата, и майката на Уле изскочи на площадката пред вратата и извика:

— До магазина ли отивате?

— Да — отговорихме.

— Моля ви, бихте ли ми купили няколко неща? — попита тя. Казахме, че с удоволствие ще го направим. Искаше да й купим една бяла макара номер 40 и буркан ванилова захар.

— Почакайте, какво още ми трябваше? — каза после и се замисли.

— Един пушен салам от най-хубавия — предложих аз.

— Точно така — каза майката на Уле. — Как позна?

После Ана и аз тръгнахме, но почнахме малко да се тревожим, че няма да запомним всичко. Отначало непрестанно изреждахме нещата, но после ни омръзна. Вървахме подръка и размахвахме кошниците си, и слънцето грееше, и дърветата ухаеха. Пеехме колкото ни глас държи „Един пушен салам от най-хубавия“. Звучеше много добре. Ето как беше: първо аз изпявах „Един пушен салам“ по една бавна хубава мелодия, а после Ана добавяше много весело и бодро „От най-хубавия, от най-хубавия“. Понякога го пеехме на една мелодия, по която може да се марширува. Но най-сетне си избрахме една много тъжна, но страхотно хубава от началото до края. Дето се казва: да се разплачеш от нея!

— Ох, какво тъжно нещо е пушеният салам! — рече Ана, когато най-после стигнахме до магазина.

Вътре имаше много хора, та трябваше да чакаме дълго, докато ни дойде редът. Всъщност чакахме още по-дълго, защото големите хора сякаш мислят, че децата могат да чакат безкрайно дълго в магазините. Вечно пререждат. Но най-сетне отвътре излезе чичо Емил. С него се познаваме. Взе да ни разпитва какво става в село Шумотевица, дали сме яли много яйца по Великден, и дали не смятаме скоро да се женим.

— **Нищо** толкова не смятаме! — казахме ние.

— А какво ще обичат да купят дамите днес? — попита чичо Емил. Той винаги говори така засукано, но въпреки това го обичам. Вечно слага един молив зад ухото си и има малки рижи мустаци. Всеки път ни черпи с кисели бонбони, които държи в голям буркан.

Първо Ана изреди всичко, което щеше да купи за майка си и за дядо. И докато Ана изброяваше, чичо Емил теглеше и увиваше подред пакетите.

После дойде мой ред да изброя каквото трябваше да купя за мама и за майката на Уле. Двете с Ана си напругахме ума, за да не забравим

нещо. После чичо Емил ни почерпи с кисели бонбони и си тръгнахме.

Точно зад училището срещнахме едно момче, което познаваме. То видя, че имаме нови шапки.

След като повървахме малко и тъкмо стигнахме до разклона, където се отделя пътят за село Шумотевица, попитах:

— Ана, помниш ли, дали купих мая?

Ана не можа да си спомни. Почнахме да опипваме всички пакети в моята кошница. Но там нямаше нищо, което да прилича на мая. Бяхме принудени да се върнем в магазина. Чичо Емил се засмя, даде ни маята и ни почерпи пак с кисели бонбони.

Точно стигнахме пак до разклона и Ана изпищя:

— Олеле, камфоровият мехлем за дядо!

— Е, такова нещо не съм виждала! — казах.

Нямаше как, трябваше пак да се върнем в магазина. Ох, как ни се смя чичо Емил! Даде ни камфоровия мехлем и още кисели бонбони.

Като стигнахме отново до разклона, Ана изведнъж така се изплаши, та чак ми стана мъчно за нея.

— Лиза — каза, — почти съм сигурна, че не купих **захар**.

— Ана — рекох, — не ми разправяй, че не си купила захар! Не може да не си купила захар!

Опипвахме ли, опипвахме пакетите в кошницата на Ана, обаче там нямаше нищо, което да наподобява захар на бучки.

Чичо Емил едва не падна зад тезгяха, като ни видя пак. Но ни даде захарта. И още кисели бонбони.

— Най-добре да извадя един нов буркан с бонбони — каза чичо Емил, — защото запасите ми тук май че свършват.

— Не, сега няма да се връщаме повече — рече Ана. Малко преди да стигнем пак до разклона, казах:

— Ана, ще **притичаме** покрай разклона. Това е единственият начин. Иначе ще се сетим за още нещо, което сме забравили.

И притичахме покрай разклона.

— Отървахме се — каза Ана.

Най-последно бяхме наистина на път към дома. Ех, какъв хубав ден беше! Един от първите топли дни. Вървахме подръка и размахвахме кошниците си. Но не много силно, защото иначе нещата щяха да изпадат. Слънцето грееше и гората ухаеше.

— Хайде пак да си попеем — каза Ана.

И запяхме. Подхванахме пак „Един пушен салам от най-хубавия“. Звучеше толкова добре, както преди, и Ана предложи да представим тази песен в училище и да я изпеем на изпита. Пеехме ли, пеехме ли, пеехме, докато се катерехме по склоновете към село Шумотевица.

Но изведнъж — тъкмо бях изревала особено хубаво „Един пушен салам“ — Ана ме хвана за рамото и ме погледна като полудяла.

— Лиза! — извика тя. — Ама ние не купихме пушен салам!

Седнахме край пътя и дълго не продумахме. После Ана каза, че ѝ се искало никой никога да не бил измислял пушения салам.

— Защо хората не ядат кренвирши вместо него? — рече тя.

— Не трябваше да притичваме покрай разклона — казах.

Бяхме принудени да се върнем — да, нямаше друг изход. Уф, колко ни беше противно! Не пеехме вече. Ана заяви, че според нея тази песен за пушения салам изобщо не ставала за изпит.

— Да — съгласих се аз, — нито за изпит, нито за какъвто и да било друг случай. Такава глупашка песен!

Когато ни видя, чичо Емил се хвана за главата и хукна да донесе нов буркан с бонбони. Обаче ние казахме, че благодарим, но не искаме повече бонбони.

— Така ли — рече чичо Емил, — а какво искате?

— Три пушени салама от най-хубавия — казахме в един глас.

— Ако изобщо има някакъв особено хубав — промърмори Ана.

Повлякохме се пак към дома. Но като стигнахме до разклона, Ана се обърна и извика:

— Гледай! Там идва Юхан Мелничаря с каруцата и старата си грозна рижава кобила!

Юхан Мелничаря има мелница, която лежи малко отвъд село Шумотевица.

— Може ли да се качим? — провикнахме се, когато Юхан ни настигна.

— Може, разбира се — каза Юхан.

Скочихме върху каруцата зад Юхан и се возихме чак до село Шумотевица. По едно време взех да си тананикам тихичко „Един пушен салам от най-хубавия“, но Ана веднага викна:

— Ако изпееш още един звук от тази песен, ще те изхвърля от каруцата!

Когато влязох в кухнята при мама, тя каза:
— Ужасно много се забави!
— Нищо чудно — отговорих. — Нали трябваше да купя толкова много пушен салам.

След като извади всичките неща от кошницата, мама ме похвали:
— Доброто ми момиченце, всичко си запомнила!

КАК ГЛЕДАХМЕ ВОДНИЯ ВЕЩЕР

Всъщност междуселският път свършва в село Шумотевица. Но оттук нататък продължава един тесен и лош горски път до Юхан Мелничаря. Юхан е дребно, чудато старче. Живее съвсем сам в една колиба дълбоко в гората. Точно до нея е и мелницата му. Тя лежи до един поток, който се казва Върбица. Върбица не е такъв спокоен и кротък поток като този, дето минава през нашето пасище. Къде ти! Тя бушува и бучи, и тече страшно бързо. Иначе там нямаше да има мелница, разбира се. Защото голямото мелнично колело не би могло да се върти, ако водата на Върбица не бързаше толкова да продължи надолу, и затова го тласкаше.

Не са много хората, които мелят зърното си в мелницата на Юхан. Само ние от село Шумотевица и някои други, дето живеят от другата страна на гората. Та Юхан е доста самотен в своята мелница. Чудатото на Юхан е, че не обича големи хора. Обича само деца. Когато отиваме при Юхан, той говори като навит, но щом дойдат големи хора, дума не продумва, освен ако трябва да отговори на някой въпрос.

Един ден през пролетта татко каза на Ласе да откара до мелницата няколко чувала ръж, която трябвало да се мели.

— Чудесно! — викнахме всички. — Ще отидем с него.

Имаме една стара черна кобила и тя се казва Свеа. Татко си я има вече страшно отдавна. Нарича я своята годежна кобила. Защото навремето, когато отишъл да прави предложение на мама, Свеа теглела колата.

Татко никак не се страхува да ни пусне да се возим със Свеа. Казва, че Свеа е по-умна от всички деца от село Шумотевица, взети заедно.

Два чувала ръж и всичките ние — стана доста тежичък товар. Свеа извърна глава и ни погледна недоволно. Но Ласе плесна с юздите и каза:

— Хайде, Свеа, не се превземай!

И поехме по горския път. Той е доста каменист и изровен, та се блъскахме един в друг, колчем колата подскачаше по камъните. Обаче това само ни разсмиваше.

Като приближаваш през гората, дълго преди да видиш мелницата, вече чуваш как бушува Върбица. Ех, какво интересно място е мелницата! Там е толкова красиво! Но и малко страшничко. Когато застанеш да гледаш мелничното колело и искаш да кажеш нещо, трябва почти да крещиш, за да се чуе.

Юхан много ни се зарадва. Влязохме с него в мелницата. Той непрестанно ходеше насам-натам и се подсмиваше дяволито. След като оставихме чувалите и разгледахме всичко, седнахме в тревата пред мелницата и Юхан се разприказва. Сигурно от няколко дни не му се беше паднал случай да говори, та бърбеше повече от всякога.

Юхан казва, че в мелницата живее едно джудже. Много пъти го бил виждал. Обикновено джуджето било добро, но понякога вършело поразии. Тогава хващало мелничния камък и го задържало, тъй че не можел да се върти. Или пък изсипвало цял чувал брашно на пода. Веднъж Юхан влязъл много рано сутринта в мелницата и джуджето му зашлевило плесница. Юхан само видял нещо като светкавица, когато прекрачил прага. А джуджето мигом изчезнало. Но обикновено джуджето се държало добре. Тогава метяло и разтребвало мелницата.

Да, мелницата наистина е забележително място. Зад колибата на Юхан има малка открита полянка. Там танцуват самодивите, казва Юхан. Често седял в стаята си и ги гледал иззад пердетата. Ако самодивите забележат Юхан, мигновено изчезват. Юхан е виждал и горската вещерица. Стояла зад един бор, подавала се оттам и се смеела, та ехтяло из цялата гора. Ех, колко е щастлив Юхан, че е видял всичко това!

Бяхме го чували много пъти преди, но Юхан ни го разказа пак, докато седяхме там в тревата.

— Но знаете ли кого видях нощес? — попита Юхан почти шепнешком.

Не, как бихме могли да знаем?! И тогава Юхан ни каза, че е видял Речния вещер.

Ана стисна ръката ми и аз стиснах нейната.

— Къде видя Речния вещер, Юхан? — попита Ласе.

И Юхан каза, че Речният вещер седял на един камък точно под мелничния яз и свирел толкова хубаво на своята цигулка, че Юхан не могъл да се сдържи и се разплакал. Показа ни и камъка, върху който седял Речният вещер. Но той не седеше вече там, уви!

— Явява се само нощем — рече Юхан.

— Всяка нощ ли идва? — попита Бусе.

— Да, пролетно време просто пощурява от желание да седи нощем там и да свири — отговори Юхан.

Свеа искаше да се прибираме, то си й личеше. Затова казахме „довиждане“ на Юхан. Ана и аз изтичахме да погледнем още веднъж камъка, на който беше седял Речният вещер.

От мелницата тръгва друг тесен път към стопанствата отвъд гората. На Ласе му хрумна да отидем дотам, за да ги видим. Почна да щрака с език на Свеа и се опита да я подкара по този път. Но, виждате ли, това беше просто невъзможно! Свеа стоеше и не помръдваше от мястото си. Само извърна глава и погледна Ласе, сякаш искаше да провери дали не е полудял. Та, щем не щем, трябваше да хванем пътя към село Шумотевица. Ех, как тичаше Свеа към къщи!

Изведнъж Ласе каза:

— Тази нощ смятам да отида до мелницата, за да видя Речния вещер. Искан ли някой да дойде с мен?

Отначало помислихме, че само се шегува, но не беше така. Тогава Бусе и Уле решиха и те да отидат да видят Речния вещер.

— Добре — каза Ласе. — А дали ще дойдат момичетата, или не, е все едно.

— Може ли да попитам защо да не дойдем и ние? — обади се Брита.

— Да, и аз бих искала да знам — рече Ана.

— Нямам нищо против — каза Ласе. — Може би трябва да погледате малко речни вещици, защото сигурно не сте виждали много в живота си.

— А **ти** виждал ли си вещер? — попита Брита.

Ласе не й отговори и само се направи на загадъчен, сякаш беше виждал десетки вещици.

Олееле, колко беше напрегнато! Ласе каза, че трябва да тръгнем посред нощ. Решихме всичко още докато се возехме в колата. Ласе смяташе, че ще е най-добре да не искаме разрешение от нашите.

Защото на големите хора понякога им идвали чудновати мисли, когато децата искат да отидат някъде, за да видят Речния вещер. Било по-добре да поискаме разрешение след това, каза Ласе, така щяло да е най-сигурно.

Ласе има един стар будилник и обеща да събуди всички ни. Та посред нощ се събудих от това, че Ласе стоеше до леглото ми и ме дърпаше за косите. Скочих като ужилена.

Вечерта, преди да си легнем, Ласе беше направил едно устройство, за да събуди Брита и Ана. Овърза с въже един камък и го сложи на пода в стаята на Брита и Ана. Въжето прекара от техния прозорец до моя. Нали моята стая е точно срещу стаята на Брита и Ана и къщите са съвсем близко една до друга. Сега той почна да дърпа въжето, така че камъкът задумка при Брита и Ана. И те се събудиха.

Да събуди Уле беше проста работа. Трябваше само да се прекатери през липата, дето стои между Южната и Средната. Момчетата винаги минават оттам, когато си ходят на гости. Не разбирам как успяхме да се измъкнем. Бях сигурна, че мама и татко ще се събудят, толкова силно скърцаше стълбата, докато се прокрадвахме надолу. Обаче не се събудиха.

Никога не бих посмяла да тръгна сама нощем през гората. Защото тогава тя е съвсем различна от денем. Затова се държах много здраво за Ана и Брита, докато вървахме по пътя към мелницата. А когато наближихме толкова, че чувахме бученето на потока, направо ми се прииска да хукна към дома.

Но Ласе беше много наперен.

— Сега ще се прокрадваме един по един да гледаме Речния вещер — каза той.

— „Един по един“ ли?! Не, благодаря, Ласе — казах. — По-скоро ще зарежа цялата работа, отколкото да се прокрадвам сама да гледам Речния вещер.

— Колко си глупава! — рече Ласе. — Не може да пристигнем вкупом като на училищна екскурзия и да поискаме разрешение да го позяпаме! Аз поне смятам да се прокрадна сам.

Бусе и Уле се разбраха да се прокраднат заедно. А Брита, Ана и аз решихме да се прокраднем тричките. Но, ох, как ми тупаше сърцето!

— Първо ще изпъля напред, за да проверя — каза Ласе. — Ако Речният вещер не е там, ще ви извикам. Бройте до сто! Не съм ли извикал дотогава, може да идвате, защото това ще значи, че Речният вещер е там.

И тръгна да пълзи напред. Ех, колко храбър ми се струваше! Лежахме в мъха и брояхме, и аз почти се надявах да чуя вика на Ласе, защото колкото повече приближавахме до сто, толкова по-силно ми тупаше сърцето. Ама не се чу никакъв вик.

— Значи Вещерът е там — каза Бусе. И тогава той и Уле взеха да се промъкват в една посока, а Брита, Ана и аз — в друга.

— Мисля, че ще умра — каза Ана.

Ох, ето я вече мелницата! Ето го и мелничния яз! И ето, ох, ето го и камъка! И той беше там! Речният вещер седеше там! Беше съвсем гол. И свиреше. Чуваше се доста слабо през грохота на водата. Освен това не го виждахме много ясно, защото беше почти съвсем тъмно. Но че седеше там, седеше!

— Ох, виждам го — прошепна Ана.

— Чуйте как свири — прошепна Брита.

— Не ми звучи като цигулка — прошепнах аз. — И какво е това, дето го свири?

— Ами той... той свири „Хванаха ми се на въдицата“ — отговори Брита.

— Хайде де! Що за глупост?! — рекох.

Но наистина — той свиреше „Хванаха ми се на въдицата“. Брей, какъв смешен вещер! И вещерът не беше кой да е, а Ласе, който седеше на камъка и свиреше на гребен. Гол-голеничък!

— Е, сега поне сте виждали Речен вещер — каза Ласе след това.

А Бусе се закани, че като порасне още малко, ще напердаши Ласе.

СЕСТРИЧКАТА НА УЛЕ

Понякога ми писва от Ласе и Бусе и тогава си мисля, че щеше да е по-добре, ако няхах никакви братя. Вечно се заяждат с мен, когато играя с куклите си. Освен това непрестанно удрят с юмруци, и то много силно. И винаги твърдят, че е мой ред да избърша съдовете. Веднъж Ласе каза на мама, че не можел да разбере за какво ѝ е притрябвало да роди момиче. Щяло да е много по-добре, ако беше родила още девет момчета освен него и Бусе, та да станел цял футболен отбор. Но тогава мама каза:

— Много се радвам, че си имам моето момиченце. А още девет момчета — опазил ме Бог! Стигат ми двама пакостници.

Та Ласе не постигна нищо с глупавото си предложение.

Но понякога мисля, че е хубаво да имам братя. Когато вечер правим битки с възглавници и когато идват при мен да разказват истории за призраци, и когато е Коледа, и други такива неща. Веднъж Бусе беше много мил. Едно момче от училището ме удари, понеже без да искам го блъснах и то изтърва книгите си. Но тогава Бусе го зашлеви и каза:

— Да не си посмял да го направиш пак!

— А тя защо се блъска? — попита Бенгт. То така се казва това момче.

— Тя не беше виновна. Изобщо не те видя. Да не мислиш, че има очи на гърба си, глупендер такъв! — викна Бусе.

Ех, колко обичах тогава Бусе! Освен това и Ласе, и Бусе винаги ми дават бонбони, когато си купуват. Та всъщност не е чак толкова тъпо да имаш братя. Но, разбира се, щеше да е по-хубаво да имам сестри — това е ясно.

— Важното е да имаш **някого**, или брат, или сестра — казва Уле. Преди да се роди сестричката му, направо беше бесен, задето нямаше ни брат, ни сестра.

— Другите хора си раждат деца, ама тук, в нашата къща, не можем да си родим дете — казваше Уле сърдито.

Но после все пак му се роди сестричка. Колко беше щастлив! В деня, когато тя се роди, той дофуча и каза, че трябва веднага да отидем да я видим. И отидохме.

— Ето я! — каза Уле, сякаш ни показваше същинско чудо. — Нали е сладка? — попита още и я гледаше като захласнат.

Но тя никак не беше сладка, а съвсем червена и набръчкана и според мен изглеждаше направо ужасна. Обаче ръчичките ѝ бяха доста сладички, това е вярно.

Никога не съм виждала някой така да се втрещи, както Ласе, когато видя сестричката на Уле. Ококори очи и зяпна, и така си остана с отворена уста. Обаче нищо не каза.

— Да, много е сладка — обади се Брита. И после си отидохме.

По-късно Ласе каза на Бусе:

— Горкият Уле! Представи си да имаш такава сестра! Не че Лиза е красавица, ама поне донякъде прилича на човек. Ами когато тази хлапачка тръгне на училище, как ли ще се срамува Уле заради нея! По-грозно момиче не са виждали в нашето училище!

След това мина повече от седмица и през това време не бяхме ходили в Южната. Уле разправяше по цял ден колко била сладка сестричката му и всеки път лицето на Ласе ставаше много особено. Но после ни поканиха всички в Южната, защото щяха да кръщават сестричката на Уле.

— Ох, горкото дете — каза Ласе, когато отивахме натам. — Сигурно ще е по-добре за него да умре, докато е още малко.

Гостната на Южната беше много хубаво подредена. Имаше много цветя, защото сестричката на Уле се роди сега, напролет, когато цъфтяха игликите и момините сълзи. В камината имаше ваза с пресни клонки и масата бе сложена като за гощавка. А Уле носеше най-хубавите си дрехи. Пасторът стоеше и чакаше. Изведнъж вратата се отвори и влезе леля Лиза със сестричката на Уле на ръце. Да знаете само колко сладко беше станало това бебе! Имаше големи тъмносини очи и розово личице, а устата — просто не мога да опиша каква сладка устица имаше! И беше облечено с дълга, красива бяла кръщелна рокличка.

Ласе се втрещи също както тогава, когато го видя за първи път.

— Ново ли сте си взели? — пошепна той на Уле.

— Ново? Какво искаш да кажеш? — попита Уле.

— Ново хлапе — отговори Ласе.

— Какви ги говориш?! Да не си забравил, че ми се роди сестричка? — викна Уле, защото не разбра, че Ласе помисли бебето за някакво друго дете. И Ласе не каза нищо повече.

Пасторът кръсти сестричката на Уле с името Шещин.

Ох, колко обичам Шещин! Тя е най-сладкото бебе на света. Ана, Брита и аз почти всеки ден тичаме в Южната да гледаме, когато леля Лиза я къпе и повива. Олеле, как ритка и размахва ръчички тогава — е, не леля Лиза, разбира се, а Шещин. Изглежда толкова сладко! Понякога Уле се опитва да я имитира как рита и размахва ръце, но тогава не изглежда никак сладко. Тя ритка най-много, когато я къпят в голямото корито. Много обича да я къпят. Понякога, докато лежи в леглото си, тя почти говори. Звучи като „гуу, гуу“. Уле мисли, че Шещин скоро ще може да казва каквото си иска. Но леля Лиза смята, че дотогава сигурно ще мине още доста време, защото Шещин е само на пет месеца. Когато Уле отива до леглото да гледа Шещин, тя се ухилва като че ли страшно много му се радва. Свип ревнува малко Уле от Шещин. Той иска Уле да обича само него, разбира се. Но Уле гали Свип много често и му казва, че е добро и хубаво куче, и тогава Свип престава да ревнува.

Веднъж Ана и аз трябваше да изкъпем Шещин. Леля Лиза имаше много работа, защото беше напалила пещта и печеше хляб. За наш късмет Уле не си беше вкъщи. Иначе сигурно щеше да иска той да свърши тази работа. Ех, колко беше весело! Ето какво стана. Шещин лежеше в леглото си и ревеше до небето точно когато леля Лиза допичаше хлябовете. Беше напишкана и гладна, и сърдита — Шещин, разбира се, не леля Лиза. И тогава леля Лиза каза:

— Мислите ли, че ще можете да я изкъпете?

— И как още! — викнахме ние и страхотно се зарадвахме.

Ана извади коритото и наля вода, но леля Лиза дойде и провери с лакът да не е студена или гореща. А пък аз отидох и извадих Шещин от леглото. Представете си, тя веднага престана да плаче и почна да се смее. И когато я прегърнах, тя ме захапа по бузата. Никак не ме заболя, а беше приятно, защото тя още няма зъбки. Намокри ми цялото лице, но какво от това!

Знам как се държат бебета. Трябва да ги държиш така, че гърбът им да има опора. Леля Лиза ме научи. Знам също как се държи бебе,

когато се къпе, за да не му потъне главичката под водата. Аз държах Щещин и Ана я миеше с хавлиена кесийка. А Щещин риткаше и пляскаше с ръчички, и викаше „гуу, гуу“. После се опита да засмуче кесийката, но това вече не ѝ беше позволено!

— Толкова е сладка, че просто да я изядеш! — каза Ана.

Тя беше постлала одеялцето за повиване върху кухненската маса и отгоре едно чаршафче, с което да избършем Щещин. Много внимателно сложих Щещин там, след като я изкъпахме. Увихме я в чаршафчето и я подсушихме. Двете с Ана си помагахме. После ѝ напудрихме цялото телце. Не щеш ли, изведнъж Щещин налага голия палец на едното си краче и го засмука. Колко миличко изглеждаше! Никой на света няма такива сладки палци като Щещин. Обаче трябваше да измъкнем палчето от устата ѝ, за да ѝ облечем мъничката ризка и елечето. След това леля Лиза ни помогна да ѝ сложим една пелена, защото това беше малко по-трудно. Но ние сами ѝ обухме гащичките. Когато беше съвсем готова, леля Лиза я нахрани.

После Ана и аз излязохме навън да повозим Щещин в количката. Играехме, че уж Ана е таткото и аз съм майката, а Щещин е нашето дете. Подир малко Щещин заспа. Но ние продължавахме да я возим и много се забавлявахме. Както си вървахме, току пристигна Уле. Веднага се спусна и ни взе количката, сякаш мислеше, че искаме да откраднем Щещин. Но след като я повози малко, ни позволи и ние да хванем дръжката и да бутаме. Разказахме на Уле, че Щещин е смукала палеца на крака си, и той се изсмя много доволно и каза:

— Просто да не повярваш какви фокуси прави това дете! Може би ще отиде в някой цирк като порасне.

След като повози още малко количката, каза:

— Аха, значи си е смукала палеца. Е, да, прави го почти всеки ден. Но все пак се радвам, че сте го видели.

Тъкмо тогава Щещин се събуди и погледна Уле. А той я погъделичка под брадичката и рече:

— Така ли, миличка, лежиш и си смучеш палчето!

И пак взе да се смее, и изглеждаше още по-доволен. Като че ли най-хубавото, което можеш да направиш на този свят, е да смучеш палеца на крака си!

КОГАТО ВАЛИ

Една сутрин, тъкмо ни бяха разпуснали в лятна ваканция, се събудих в страшно лошо настроение. Денят не беше никак хубав. Валеше и духаше вятър, та не можеше да се излезе навън. Освен това се бях скарала с Брита и Ана. Предишната вечер играхме на дама и Брита и Ана казаха, че съм стъпила на чертата, а пък аз изобщо не бях стъпила на чертата.

— Щом сте толкова несправедливи, няма да играя с вас на дама — казах.

— Както обичаш! — отговори Брита. — Не си ни притрябвала!

— Да не мислиш, че ще те молим?! — рече Ана.

Тогава си отидох вкъщи. Но Брита и Ана продължиха още доста дълго да играят на дама. Стоях зад пердето в нашата кухня и ги гледах, но много внимавах да не ме видят. И си мислех, че никога, никога вече няма да играя с тях.

Но, уф, колко тъпо беше, като заваля на другия ден! Изобщо не знаех какво да правя. Ласе и Бусе бяха настинали и от три дни лежах в леглата си. Влязох при тях, за да си поприказваме, но и двамата четяха и само промърморваха по нещо, като им говорех. Всъщност много ми се искаше да отида да видя какво правят Брита и Ана, но като се сетих колко бяха несправедливи, си казах, че никога вече няма да отида в Северната. Вместо това слязох при мама в кухнята.

— Уф, мамо, всичко е толкова тъпо! — казах.

— Така ли? — рече мама. — Не съм забелязала.

— Да, защото вечно вали, вали и вали — изхленчих. — Не знам какво да правя.

— На твоето място бих се хванала да изпека една торта — каза мама.

И го каза, сякаш мислеше, че **мога** да пека торти. Но аз не можех, или поне не бях опитвала.

Обаче — представете си! — направих съвсем сама една торта и тя въпреки това беше наистина вкусна. Но, разбира се, мама ми

казваше какво да правя. Ето какво: първо разбих в една купа две яйца с две чаши за кафе захар. Бих ги дълго и беше много забавно. После разтопих в едно канче голяма бучка масло и го смесих с другата бъркотия. И накрая сложих брашно и мляко, но не помня точно по колко. Забърках вътре и настъргана лимонена кора и бакпулвер.

Докато приготвих тортата, бях си сложила бяла престилка и бяла кърпа на главата. Да знаете само колко се вълнувах, докато мама извади моята торта от фурната! Тя я обърна върху една чиста кърпа. И тортата беше светлокафява и хубаво бухнала. Не знаех, че ме бива да пека торти! Мама каза, че би трябвало да почерпя Ласе и Бусе с торта и сок. И аз я послушах. Те много се зарадваха. И страшно се учудиха, като им казах, че аз съм направила тортата.

След това ми хрумна нещо. Брита и Ана наистина се бяха държали несправедливо, но си рекох, че бих могла да им простя и да ги почерпя от моята торта. Брита, Ана и аз често си пращаме писма в една кутия от пури, която се плъзга по канап, опънат между тяхната стая в Северната и моята в Средната. Сега им написах писмо и им свирнах, както си свиркаме, за да съобщим, че пращаме нещо. А в писмото написах:

„Тъй като току-що непредвидено изпекох една торта, искам да ви попитам дали бихте се отбили да опитате по едно парче.“

Не минаха и две минути, и те дофучаха. Просто не можеха да повярват, че съвсем сама съм изпекла такава хубава торта. Но аз им казах:

— Мили деца, то да не е фокус! Всеки човек може да направи торта.

Седнахме в моята стая, пихме сок и ядохме от тортата. Но след това Брита и Ана веднага се прибраха вкъщи, защото искаха да помолят майка си да им позволи и те да направят една торта.

Валеше толкова силно, както преди, и аз не знаех какво да правя. И отидох пак при мама.

— Мамо, толкова ми е скучно и просто не знам какво да правя — казах.

— На твое място бих пребоядисала масата от верандата — рече мама.

Тази мама! Изглежда мисли, че умея да правя всичко! Но ми помогна да смеси боя в един буркан. Стана хубав зелен цвят. И почнах да мажа. Масата стана много, много хубава — просто като нова. Докато боядисвах, си бях сложила стария гащеризон, за да не си изцапам дрехите.

След това се качих при Ласе и Бусе и им казах, че съм боядисала масата от верандата. Те веднага скочиха от леглата си и се втурнаха долу да я видят. И казаха на мама, че били вече съвсем оздравели и искали моментално да се облекат и също да почнат да боядисват. Мама даде на Бусе да боядиса един стар поднос, а на Ласе — една табуретка. После Ласе искаше да боядиса и кухненското миндерче, но тогава мама реши, че не може всичко в къщата да бъде зелено.

Не щеш ли, Ласе мацна едно зелено петно върху носа на Бусе. Тогава Бусе опита да лепне едно петно върху носа на Ласе. Но Ласе се изплъзна. Бусе хукна подире му, като размахваше четката. Мама дойде тъкмо навреме да види как боята накапа пода. И им каза, че ако не се държат прилично, ще ги насини и двамата. Но Бусе беше страшно сърдит, задето Ласе няма боя по носа си. Тогава мама мацна едно петно

на Ласе, и след това им взе четките. Така става винаги, когато момчетата трябва да свършат нещо!

Точно тогава пристигнаха Брита и Ана с тортата, която бяха изпекли. Изглеждаше също толкова хубава, като моята. Но моята май беше малко по-бухнала.

Седнахме всички на нашия таван. Бусе веднага изпълзя през липата да повика Уле, за да опита и той от тортата на Брита и Ана.

Толкова беше хубаво на тавана! Дъждът барабанеше много силно по покрива над нас, а улуците клокочеха. Чудесно беше, че седим там и няма нужда да излезем. Чудесно беше и това, че не бях вече скарана с Брита и Ана.

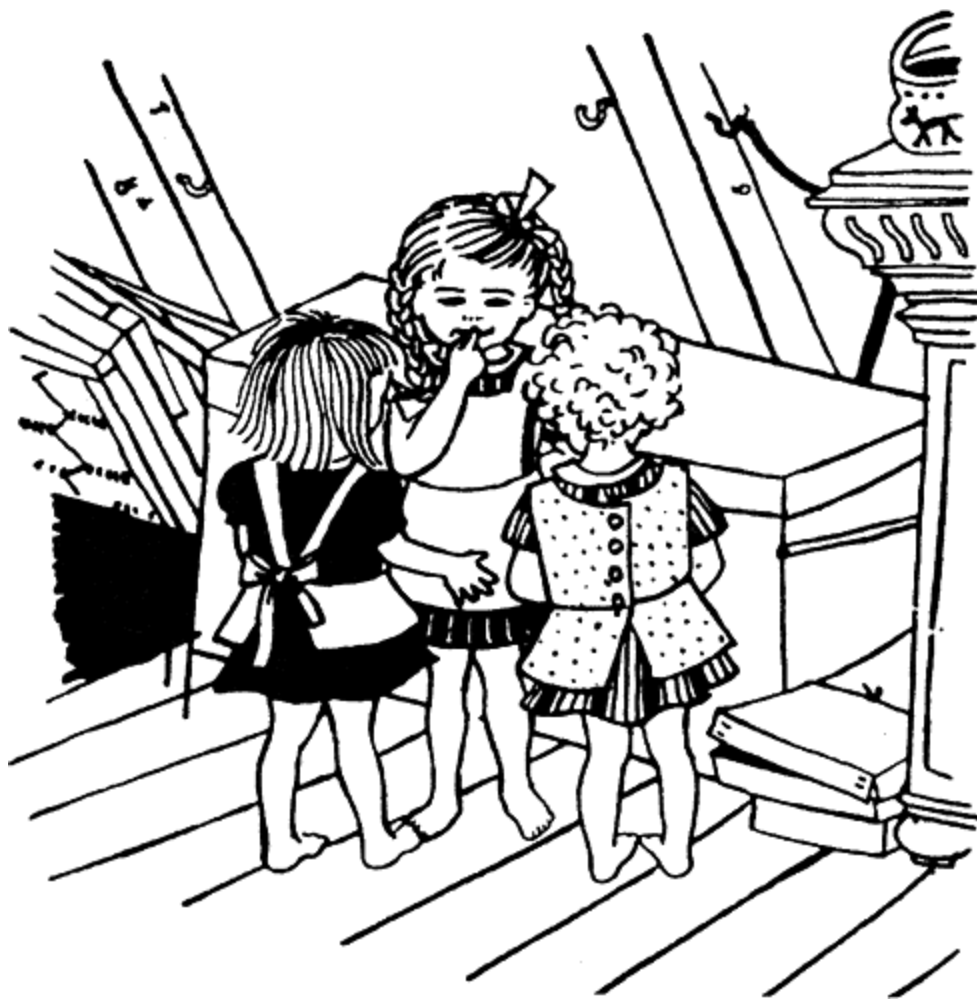
— Ти може би не стъпи на чертата снощи — каза ми Ана.

— А може би все пак стъпих мъничко — отговорих аз.

Напреки през нашия таван, почти под покрива, минават две греди. Човек може да се изкатери до тях, но е трудно. Там бяха застанали момчетата, когато ни изплашиха в новогодишната нощ. Сега Ласе измисли да се качим всички горе. И го направихме. Беше забавно да се катерим напред-назад по гредите. Можехме и да прескачаме от едната греда до другата. Но тогава трябваше бързо да се опрем на покрива, иначе сигурно щяхме да паднем. Както си стояхме горе, татко се изкачи по таванската стълба. Ние не гъкнахме и татко не ни видя.

— Не, тук няма никакви дечурлига — провикна се той надолу към мама. — Сигурно са се прекатерили при Уле.

След това си слезе. Ох, как се смяхме! (Докато вечеряхме, разказахме на татко, че сме били горе под покрива, когато той ни търсеше. А той каза, че сме същински обесници.)

Както стояхме на гредите, Ласе изведнъж извика:

— Я вижте, тук между дъските на покрива е пъхната някаква бележка! И на нея пише нещо.

Бързо слязохме долу, за да прочетем какво пише на бележката. Изпълзяхме до прозорчето на тавана и Ласе ни я показа. Ето какво пишеше там:

„Тръсете сакровиштето на островът ф езерото. Тамъ
закупахъ моите сопствени бисеръи. Тръсете фсрядъ
островътъ.

Некой дето живеяше ф тъз къця ф старъи времена.“

— Гледай ти! — каза Ана. — Колко интересно! Ама какъв странен правопис.

— Така са писали едно време, не схващаш ли?! — рече Ласе.

— Представете си! Истински бисери! — обадох се аз. — Хайде да ги намерим! Може да станем страхотно богати.

Брита не каза нищо.

— Още утре ще отидем на острова — реши Ласе.

— Да, непременно! — съгласиха се Бусе и Уле.

Брита все още не казваше нищо.

„Островът в езерото“ — това можеше да е само островчето сред езерото в землището на Северната.

Ох, колко интересно и забавно! Всъщност дъждовните дни съвсем не са скучни. Освен това беше вече престанало да вали. Брита, Ана и аз се запътихме към тях, за да прочетем на дядо вестника. Ана и аз така се радвахме, като мислехме за истинските бисери, че подскачахме из пътя и бързахме да разкажем всичко на дядо. Но тогава Брита каза:

— Я не се излагайте! Не разбрахте ли, че това е един от вечните номера на момчетата.

— Защо мислиш така? — попитахме ние.

— Ами ако тази бележка наистина беше написана от някого, който е живял в Средната в стари времена, той нямаше да напише отдолу „някой, дето живееше в тази къща в стари времена“. Защото когато го е писал, за него не е било „в стари времена“. Разбрахте ли сега?

За това не бяхме се сетили. Но Брита каза да се правим на три и половина и да отидем на другия ден с момчетата да търсим бисерите.

ТЪРСИМ СЪКРОВИЩЕТО

Рано на другата сутрин тръгнахме към острова. Взехме лодката на Северната. Ласе гребеше. Момчетата през цялото време говореха за бисерите.

— Вижте какво — каза Ласе на Бусе и Уле, — смятам, че момичетата трябва да получат всичките бисери, ако ги намерим. Всъщност бисери отиват само на момичета.

— Карай! — рече Бусе. — Вярно, че бихме могли да продадем бисерите и да вземем много пари. Но от мен да мине, ще ги дадем на момичетата!

— Да, няма да се пазарим — обади се Уле. — Бисерите за момичетата! От мен да мине!

— О, колко сте добрички! — казахме ние.

— Но тогава ще си ги търсите сами — заяви Ласе, когато пристигнахме на острова. — А Бусе, Уле и аз в това време ще се къпем.

И се излегнаха на слънце на скалата, където винаги се къпем.

— Търсете в средата на острова — каза Ласе — и ни извикайте, ако ги намерите! Обещайте! Искаме да сме там, когато отворите тенекиената кутия.

— Откъде знаеш, че са в тенекиена кутия? — попита Брита. — В бележката не пишеше такова нещо.

Ласе се смути малко, но после каза:

— Е, мисля, че все в нещо трябва да са сложени!

Момчетата се къпеха, а ние търсехме.

— Ще им дам аз една тенекиена кутия! — закани се Брита.

В средата на острова имаше купчина едри камъни, а на върха лежаха няколко камъка, които по-рано ги нямаше. Та скривалището не беше трудно за откриване. И под тези камъни наистина имаше една ръждясала тенекиена кутия. Отворихме я. Вътре лежеше бележка, на която пишеше:

„Ха-ха, момчетата се хващат на всяка въдица.
Някой, дете живееше в тази къща в стари времена.“

Рано напролет бяха пуснали злобния овен на Северняците да пасе на острова. Навсякъде беше посял своите малки черни, твърди барабонки. Взехме няколко и ги сложихме в кутията. И написахме на един лист, който носехме със себе си:

„Ето ви вашите сопствени бисери! Пазете си ги, защото ги е изпръцкал някой, дете живееше на този остров в стари времена.“

После върнахме кутията под камъните и отидохме при момчетата да им кажем, че не сме намерили никакво съкровище.

— Сега може вие да потърсите малко, докато ние се изкъпем — рече Брита.

Момчетата не искаха, но най-сетне се запътиха към средата на острова. Сигурно щяха да измислят някакво още по-лесно скривалище. Прокраднахме се подире им. Пълзяхме зад храстите, също като индианци.

Момчетата стояха до камъните. Ласе тъкмо вадеше кутията.

— Ама че вързани момчета! Не могат да намерят такова лесно скривалище — каза той и разклати кутията.

— Какво дрънка вътре? — попита Бусе.

Ласе свали капака и прочете на Бусе и Уле какво пишеше на бележката. После метна кутията надалеч и викна:

— Това плаче за отмъщение!

Тогава Брита, Ана и аз изскочихме иззад храстите и се запревивахме от смях. И побързахме да им кажем, че от самото начало сме разбрали, че всичко е номер на Ласе. Тогава Ласе каза, че момчетата били разбрали, че ние сме разбрали, че всичко е номер на Ласе. Това, естествено, беше лъжа, но за всеки случай ние казахме, че сме разбрали, че момчетата са разбрали, че ние сме разбрали, че всичко е номер на Ласе. А момчетата казаха — не, нямам сили да го повторя — то имаше толкова много „разбрали“, та свят да ти се завие,

като го слушаш. След това се къпахме при нашата скала, а момчетата все ни пръскаха с вода. И ние ги пръскахме с всички сили, разбира се.

По-късно Ласе измисли да си направим разбойническа бърлога и да играем на разбойници. На острова има един стар сеновал. Не го използват вече и той изобщо за нищо не става. Покривът му е съвсем порутен. До сеновала стои висок бор. Решихме бърлогата ни да бъде в сеновала. Естествено, Ласе стана главатар на разбойниците. Заяви, че се казва Робин Худ. Бусе беше подглаватар и се казваше Риналдо Риналдини. Ласе каза, че ще ограбваме богаташи и ще даваме на бедняци. Но като размислихме, се оказа, че не познаваме богаташи. Нито пък истински бедняци, освен може би Кристин от Льовнес.

Отвреме навреме Ласе ни заповядваше да се качим нависоко и да се огледаме дали към острова не приближава вражеска пиратска флота. Тогава трябваше да се изкатерим по стената, да прекосим порутения покрив и оттам да се прехвърлим на бора. Аз не посмях да се покатеря до самия връх на бора, но Ласе, Бусе и Уле посмяха. Брита и Ана също не се решиха да се изкачат по-високо от мен.

Но дори и момчетата не откриха никаква вражеска пиратска флота, въпреки че гледаха от най-високото.

Ласе заповяда на Ана и на мен да отидем с лодката до брега и да откраднем малко храна. Трябвало да оберем някой богаташ.

Ана и аз загребахме. Обаче не можахме да измислим кого да ограбим. Така че отидох вкъщи при мама и я попитах дали бива да заграбя малко храна от килера и да я отнеса на острова, защото Ласе, Бусе и аз не смятаме да се приберем за обед. И тя се съгласи. Имаше студени шницели и пушени наденички, и студени варени картофи. Освен това приготвих куп сандвичи със сирене. Всичко сложих в една кошница. Мама ми даде на тръгване десет току-що изпечени кифли и голяма бутилка мляко.

После притичах до Ана. Тя също имаше цяла кошница с храна — кюфтета и печено свинско, и цяла пита хляб, и плодово мляко в бутилка, и шест филии оризов сладкиш.

Когато се върнахме в разбойническата бърлога и извадихме цялото ядене, Ласе изглеждаше страшно доволен.

— Добре — рече. — Нали грабихте с опасност за живота си?

Ана и аз не знаехме какво точно да отговорим, но казахме, че сме заграбили храната с малко опасност за живота си.

— Добре — повтори Ласе.

Бяхме подредили всичко върху един плосък камък пред разбойническата бърлога и сега налягахме по корем около него и почнахме да ядем. Както си ядахме сладко-сладко, Бусе викна:

— Слушай, Робин Худ, нали каза, че ще даваме на бедняците? Значи не трябва да лежиш тук и да се тъпчеш!

— Аз съм бедняк — отговори Ласе и си взе още един шницел.

Подавахме си бутилките с мляко и плодово мляко и всеки отпиваше по глътка, ако беше жаден. Накрая бяхме изяли всичко, освен два сандвича със сирене, които скрихме в разбойническата бърлога.

Ех, как се веселихме целия ден на острова! Къпахме се много, много пъти, катерехме се из дърветата и по едно време се разделихме на две разбойнически банди. Брита, Ана и аз бяхме едната банда и уж живеехме в бърлогата, и трябваше да я защитаваме от бандата на момчетата. Имахме пръчки, които уж бяха пушки. Брита стоеше на пост до вратата, Ана гледаше през прозореца, пък аз гледах през разбития покрив. Обаче ми омръзна да стоя там, защото беше много трудно да се задържа. Затуй слязох долу и заставах до Ана. И, представете си, момчетата използваша това и се покатериха по задната стена на сеновала, където не можехме да ги видим, и внезапно скочиха през дупките на покрива, плениха ни и казаха, че ще ни разстрелят. Но тъкмо когато щяха да ни разстрелят, Ласе изкрещя:

— Вражеска флота на хоризонта!

Оказа се Оскар, нашият ратай, който идваше с лодката да ни вземе. Каза, че било девет часът вечерта и попита какви сме такива хапльовци, дето нямат достатъчно ум в главата да се приберат, когато се свечерява. А ние нямахме представа колко късно е станало.

— Никога ли не огладнявате? — рече той кисело.

И точно тогава усетих, че май бях малко гладна.

Мама и татко отдавна бяха вечеряли. Но когато си дойдохме, на масата в кухнята имаше за нас сандвичи и мляко, и яйца.

АНА И АЗ ИСКАМЕ ДА ЗАРАДВАМЕ ХОРАТА

Когато тръгнахме пак на училище тази есен, Госпожицата един ден ни каза, че винаги трябва да се стараем да зарадваме хората. Човек никога не бивало да прави неща, от които на други хора можело да им стане мъчно, каза Госпожицата. Следобед на същия ден Ана и аз седяхме на кухненската стълба и си приказвахме, и тогава се наговорихме веднага да започнем да радваме хората. Но най-лошото беше, че не знаехме точно как трябва да стане това. Решихме да почнем с Агда, нашата домашна помощничка. Влязохме при нея в кухнята. Тя коленичеше на пода и го триеше.

— Не стъпвайте на пода, докато е мокър! — рече.

— Агда — обадих се аз, — би ли ни казала какво да направим, за да те зарадваме?

— Да, ако ми се махнете от кухнята, докато трия пода, страшно ще ме зарадвате — каза Агда.

Излязохме. Обаче не ни се стори никак забавно да радваме хората по **този** начин. И Госпожицата сигурно не беше имала предвид такова радване.

Мама беше в градината и береше ябълки. Отидох при нея и казах:

— Мамо, кажи какво да направя, за да те зарадвам.

— Вече съм радостна — отговори мама.

Колко досадно! Аз обаче не исках да се предам, а рекох:

— Но може би мога да направя нещо, за да ти стане още по-радостно?

— Няма нужда да правиш нещо друго, освен да си все така моето добро момиченце — отговори мама. — Това ми е достатъчна радост.

Тогавя се върнах при Ана и ѝ казах, че Госпожицата явно няма представа колко е трудно да намериш някого, когото да зарадваш.

— Да опитаме с дядо — предложи Ана.

И отидохме при дядо.

— Моите малки приятелки ли идват? — попита дядо. — Много се радвам!

Представете си, **колко** досадно! Едва бяхме влезли през вратата, и дядо вече се радваше. Ако вървеше така, нямаше нищо, което бихме могли да направим.

— Не, дядо — каза Ана. — Не ни разправяй, че вече се радваш. Искаме да **направим** нещо, за да те зарадваме. Помогни ни да измислим нещо, защото Госпожицата каза, че трябва да радваме другите хора.

— Бихте могли да ми прочетете вестника — рече дядо.

Можехме, разбира се, но го правехме толкова често, че не беше нищо особено. Изведнъж Ана каза:

— Горкичкият ми дядо, дето вечно седиш в стаята си! Не би ли се зарадвал много, ако те изведем на разходка?

Дядо сякаш не се зарадва особено на това предложение, но се съгласи да излезе с нас на разходка. И тръгнахме. Ана и аз вървахме от двете страни на дядо и го водехме, защото той нали не вижда къде ходи. Обиколихме с него цялото село Шумотевица и непрекъснато бърбяхме и му разказвахме. Беше почнало да духа вятър и ръмеше, но не му обръщяхме внимание, защото бяхме си наумили да зарадваме дядо.

Както си вървахме, той каза:

— Не мислите ли, че стига вече? Бих искал да се върна и да си легна.

Тогава заведохме дядо обратно в стаята му и той веднага се съблече и си легна в леглото, въпреки че още не беше вечер. Ана го загърна със завивките. Дядо изглеждаше малко уморен. Преди да си тръгнем, Ана попита:

— Дядо, какво ти беше най-приятно през този ден?

И двете мислехме, че ще отговори, че разходката е била най-приятното. Обаче дядо каза:

— Най-приятното през този ден ли? Ами, когато се мушнах в удобното си легло. Защото съм уморен и се чувствам малко особено.

После Ана и аз трябваше да си учим уроците, та през този ден няхме повече време да радваме хората. А не бяхме и съвсем сигурни дали радваме хората правилно и затуй решихме да попитаме на другия

ден Госпожицата как се прави това всъщност. Госпожицата каза, че обикновено било нужно много малко.

Бихме могли да изпеем една песен на някой самотен и болен човек или да дадем цвете някому, който никога не е получавал цветя, или да поговорим миличко с някого, който е свенлив и отчаян.

Ана и аз решихме да опитаме отново. И следобед чух Агда да казва на мама, че Кристин от Льовнес била болна. Изтичах веднага при Ана и ѝ казах:

— Имаме страхотен късмет! Кристин от Льовнес е болна. Ела да отидем при нея и да ѝ попеем.

Кристин наистина се зарадва, като ни видя, но може би се учуди, че не ѝ носим нещо в кошница. Защото обикновено ѝ носим. Обаче ние си мислехме, че сигурно ще се зарадва истински, щом започнем да пеем.

— Искаш ли да ти попеем, Кристин? — попитах.

— Да пеете? — рече Кристин и изглеждаше смаяна. — Защо?

— За да се зарадваш, Кристин — каза Ана.

— Така ли? Е, от мен да мине, попейте! — отговори Кристин.

Тогава ние подхванахме „Кметът Мунте“, та колибата проехтя. После изпяхме всичките седем куплета на „Как мразовито духа северният вятър“. Не забелязах Кристин да изглежда по-радостна, отколкото като почнахме. Затова изпяхме „Сбогом, татко мой“ и „Спи, детенце мило“, и „В малка рибарска колиба“, и още няколко песни, но Кристин и след тях не изглеждаше по-радостна. Ана и аз почти прегракнахме, обаче не искахме да спрем, докато не видим Кристин наистина да се зарадва, ако и да беше уморително. Тъкмо щяхме да подхванем „Малка черна Сара“, когато Кристин се измъкна от леглото и каза:

— Пейте си вие колкото искате! Аз ще изляза за малко.

Тогава Ана и аз решихме, че няма смисъл да опитваме повече, и се сбогувахме с Кристин.

— Може би ще ни провърви, ако дадем цветя на някого, който никога не получава цветя — предложи Ана.

Чудехме се кому да дадем цветя, когато зърнахме нашия ратай Оскар да влиза в обора. Настигнахме го и аз попитах:

— Оскар, получавал ли си някога цветя?

— Ами! — сопна се Оскар. — Още не съм умрял!

Горкичкият! Сигурно мислеше, че човек получава цветя само на погребението си. Ана ме погледна възторжено, защото бяхме вече намерили човек, който никога не е получавал цветя. Веднага изтичахме до ливадата на Северната и набрахме един букет пирен. Стана много хубав букет и тръгнахме с него към обора. Видяхме Оскар да изкарва с ръчната количка тор към торището, което беше точно зад обора.

— Заповядай, Оскар, подаряваме ти цветя — казахме и му подадохме букета.

Отначало Оскар помисли, че му се подиграваме, и не искаше да вземе букета, но ние казахме, че **трябва** да го вземе и той го взе. Подир малко Ана и аз тръгнахме да търсим един заек, който беше се измъкнал, и минахме покрай торището. А там лежеше букетът на Оскар.

— Почвам да си мисля, че Госпожицата не е права — каза Ана.

Решихме да престанем да радваме хората. Но малко по-късно същия следобед Ана и аз влязохме в нашата кухня и там седеше един мъж, който изглеждаше малко глупав. Свенсон от Стубенес му викаха. Искал да купи едно прасе от нас, та Ласе и Бусе хукнали да повикат татко, който ореше голямата нива. В това време Свенсон седеше в нашата кухня и чакаше. Ана ме дръпна в единия ъгъл и ми пошепна:

— Не ти ли се струва, че изглежда свенлив и отчаян? Хайде да опитаме поне още веднъж, а? Да поговорим с него и да го ободрим, както каза Госпожицата.

И решихме да го направим. Обикновено Ана и аз можем да бърбим какво ли не, но сега, когато трябваше да говорим, за да зарадваме Свенсон, беше просто невъзможно да измислим какво да кажем. Мислих ли, мислих и най-сетне рекох:

— Днес времето е хубаво.

Свенсон не отговори. Тогава опитах още веднъж:

— Днес времето е хубаво.

— Да-да — отговори Свенсон.

После мълчахме. След малко казах:

— И вчера времето беше хубаво.

— Да-да — отговори Свенсон.

Погледнах Ана, защото смятах, че трябва да ми помогне. Тогава Ана каза:

— Да се надяваме, че и утре времето ще е хубаво.

— Да-да — отговори Свенсон.

Точно тогава татко влезе в двора и Свенсон стана и си тръгна. Но едва беше излязъл през вратата, надникна отново, ухили се и рече:

— А какво беше времето завчера?

— Може би все пак го зарадвахме поне **мъничко** — каза Ана след това.

— Възможно е — отговорих. — Но сега вече край! Нямам намерение да радвам когото и да било.

Но все пак го направих. И Ана също. Защото на другия ден Госпожицата ни каза, че едно момиче от нашия клас, което се казва Мерта, дълго време няма да идва на училище. Мерта била тежко болна и трябвало да лежи много месеци на легло. Вечерта, преди да заспя, лежах и си мислех за Мерта и реших да ѝ подаря Бела, най-хубавата си кукла. Защото знаех, че Мерта изобщо няма играчки.

Сутринта казах на Ана, че смятам да дам куклата си на Мерта, и тогава Ана взе най-хубавата си книга с приказки. След училище изтичахме до Мерта. Тя лежеше в леглото си и беше много бледа. Никога не съм виждала човек да се радва така, както се зарадва Мерта, когато сложихме Бела и книгата с приказките върху завивката и ѝ казахме, че ѝ ги подаряваме. Ех, как се радваше! Прегърна Бела и книгата и само се смееше. После повика майка си, за да ги види.

Когато излязохме навън, казах на Ана:

— Слушай, сега зарадвахме един човек, въпреки че изобщо не мислехме за това.

Ана много се изненада.

— Вярно — каза и добави: — Добре, че не почнахме да пеем на Мерта. Защото хората явно се радват повече на кукли и книги.

— Да, особено децата — отговорих.

ДЯДО НАВЪРШВА 80 ГОДИНИ

Миналата неделя дядо навърши 80 години. Трябва да ви кажа, че тогава всички в село Шумотевица станахме много рано. И в осем часа сутринта отидохме заедно при дядо: татко, мама, Ласе, Бусе и аз, и Агда, и Оскар от Средната, чичо Нилс, леля Лиза, Уле, та дори и Щещин от Южната, и, разбира се, всички от Северната. Леля Грета, майката на Брита и Ана, беше приготвила много хубав поднос. И всички носехме цветя за дядо.

Дядо беше вече буден, седеше в своя стол-люлка, и изглеждаше много докаран и добричък. Ние, децата, му изпяхме една песен, а чичо Ерик държа реч. Ето какво каза в края на речта си:

— Никой не е имал такъв баща като моя!

Тогава дядо се разплака и сълзите капеха в брадата му. Насмалко да се разплача и аз.

През целия ден пристигаха писма и цветя, и телеграми за дядо.

— Ох-ох, да-да, чудна работа, че хората се сещат за такъв старец като мен — повтаряше дядо.

Ние, децата, останахме при него, защото беше толкова забавно да му четем писмата и телеграмите.

Не можах да изброя колко пъти дядо каза „ох-ох, да-да“ на рождения си ден. Седеше си на стола-люлка и мълчеше, но от време навреме казваше:

— Осемдесет години! Как може да съм толкова остарял?! Ох-ох, да-да!

След като го каза за пети път, Ана се втурна към него, хвана го за ръката и извика:

— Дядо, обещавай, че никога няма да умреш!

Но дядо не ѝ отговори, а само я помилва по бузата и рече:

— Моето миличко, моето миличко!

Когато престанаха да идват писма и телеграми, седнахме да четем на дядо вестника. И, представете си, на едно място във вестника пишеше така:

„80 години навършва в неделя, 18 октомври, бившият селски стопанин Андерш Юхан Андершон, Северното стопанство, село Шумотевица.“

Прочетохме го на дядо и той взе да кима, и изглеждаше много доволен, и после каза:

— Аха, дори във вестника ме пише, ох-ох, да-да!

Обаче аз не можах да разбера защо дядо да е „бившият селски стопанин Андерш Юхан Андершон“. Щеше да е по-добре, ако пишеше:

„Дядо от село Шумотевица навършва 80 години в неделя.“

Прочетохме на дядо целия вестник. Но от време навреме той искаше да повторим онова за бившия селски стопанин. Освен това във вестника пишеше само лоши работи — че щяло да има война, и война, и война.

— Ами ако войната дойде тук и разруши цялото село Шумотевица? — попита Бусе. — Възможно ли е, дядо?

— А, не! — отговори дядо. — Едва ли ще дойде. Господ сигурно ще закриля с ръката си нашето селце Шумотевица.

— Надявам се, защото искам да живея в Шумотевица до края на живота си — каза Брита.

Брита, Ана и аз сме измислили нещо чудесно. Измислихме Ласе да се ожени за Брита, когато порасне, и те да живеят в Средната, а Бусе да се ожени за Ана и да живеят в Северната, а пък Уле да се ожени за мен и да живеем в Южната. Така ще можем да си живеем заедно в село Шумотевица. Докато седяхме при дядо, обяснихме на момчетата какво сме намислили. Но тогава Ласе викна:

— Ха! Сигурно ще си взема по-красива жена от Брита!

А Бусе каза, че като порасне, щял да замине за Америка и да се ожени за индианско момиче, което щяло да се казва Засмяна Вода или нещо подобно.

— Чудесно ще звучи — обади се Ласе, — когато ѝ викаш: „Засмяна Вода, готово ли е кафето?“ или „Засмяна вода, сложи ли картофите да се варят?“

Ама Бусе заяви, че изобщо нямало да ядат картофи. Защото Бусе не обича картофи.

Уле каза, че искал да си живее с Щещин в Южната, когато порасне.

— Но ако непременно трябва да се ожения, може пък да взема Лиза. Обаче нищо не обещавам!

Уф, какви глупави момчета! Но ще видят те! Щат, не щат, ще се омъжим за тях. И ние трябва понякога да имаме думата! Аз поне смятам да се омъжа за Уле. Жалко само, че има толкова малко коса. Но докато стане голям, може пък да му поникне повече.

Дядо се смееше, като ни слушаше какво си говорим. По едно време каза:

— Ох-ох, да-да, дотогава ще минат много години. А докато сте още деца, всичко ви е наред.

Когато дядо се умори, му пожелахме „лека нощ“ и си тръгнахме. Навън беше тъмно като в рог и Ласе, Бусе и аз изпратихме Уле до тяхната кухненска врата, за да не върви сам в мрака.

Не, сега не мога да разказвам повече за нас, децата от село Шумотевица. Трябва да си легна. Защото утре всички ще ходим да събираме картофите. От училище ни дадоха за тази работа три свободни дни.

Колко е весело, когато събираме картофите! Облечени сме с най-старите си дрехи и сме обути с гумени ботуши. Понякога е студеничко на картофеното поле и ни се схващат пръстите. Но тогава ги духаме, за да се стоплят.

Преди малко получих с кутията от пури писмо от Брита и Ана. Ето какво пишеше в писмото:

„Слушай, Лиза, току-що измислихме нещо чудесно. Почакай само да отидем на картофеното поле и ще свием страхотен номер на момчетата. Ха-ха, колко ще е смешно! Ужасно ще се ядосат.“

Чудя се, какво ли са намислили. Но утре ще го узная.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.